

„RADIS“ doo Istočno Sarajevo, Jovana Dučića broj 16, Istočno Novo Sarajevo
Mail: doo.radis@gmail.com

IZVODJENJE I NADZOR SVIH VRSTA RADOVA U GRADJEVINARSTVU
PROJEKTOVANJE SVIH FAZA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE
PROSTORNO PLANIRANJE I IZRADA URBANISTIČKO TEHNIČKIH USLOVA
IZRADA ELABORATA PROTIV-POŽARNE ZAŠTITE, ZAŠTITE NA RADU,
EKOLOGIJE I ENERGETSKE EFIKASNOSTI

A detailed architectural wireframe drawing of a building's structural frame, showing multiple levels and columns. The drawing is rendered in thin black lines on a light gray background, with some vertical lines highlighted in a light brown color. The drawing is centered on the page and serves as a background for the main text.

**DOKAZ
UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE**

Podnosilac zahtjeva: "BRANKA" D.O.O, BLAŽEVAC, PELAGIĆEVO

Objekat: SILOSI 4x100t I MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM

Adresa: Blaževac bb, Pelagićevo

Zapisnik broj: 423-04/25

Istočno Sarajevo, april 2025.

Investitor: **"BRANKA" D.O.O, Blaževac, PELAGIĆEVO**

Adresa investitora: Blaževac, Pelagićevo

Izvođač: Radis d.o.o.

Jovana Dučića 16

71 123 Istočno Sarajevo

Datum: april 2025 god

U izradi projekta učestvovali:

Mandić Jovo, dr. teh. nauka iz oblasti hemijskog inženjerstva

Božidarka Perović, dipl.inž.teh.

Marko Muharemović, dipl.inž.polj.

Jovana Pržulj, master arhitekture

Dragan Mastilović, dipl.inž.maš.

Desanka Dragutinović, dipl.inž.građ.

Marijana Muharemović, mr.inž.hem.

Saradnik na projektu: doo "ALFA I OMEGA ZAŠTITE" BRČKO

Milka Radovanović, dipl.maš.inž.

Direktor

Igor Dragutinović, dipl.inž.građ.

Sadržaj

UVOD.....	4
A) OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI	6
B) OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI KOJU PROIZVODI POSTROJENJE	13
V) OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATAE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA	17
G) OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POSTROJENJA U SVE DJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA, ZEMLJIŠTE) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	33
D) OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE UTICAJA, ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE SMANJENJE EMISIJE IZ POSTROJENJA	39
MJERE PREVENCIJE ZA SMANJENJE INTENZITETA BUKE	41
Đ) OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA.....	44
E) OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU	46
Ž) OPIS ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU	47
Z) PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM.....	48
PRILOG:	52

UVOD

Za predmetni objekat **SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM** koje se nalazi na zemljištu označenom kao k.č. 2186/2, K.O. Blaževac, opština Pelagićevo, proizvodnog kapaciteta 500 t/godišnje, Radis d.o.o. Istočno Sarajevo, pristupio je izradi:

DOKAZA UZ ZAHTJEV ZA IZDAVANJE EKOLOŠKE DOZVOLE

Ekološka dozvola ima za cilj visok nivo zaštite životne sredine u cijelini, preko zaštite vazduha, vode i zemljišta.

Predmetno **POSTROJENJE SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM** Blaževac, opština Pelagićevo, nosioca projekta / Investitor "BRANKA" D.O.O, Blaževac, opština Pelagićevo, ne smije da ugrožava niti ometa zdravlje ljudi, niti da predstavlja nesnosnu/pretjeranu smetnju za ljude koji žive na području uticaja istog.

Postrojenja koja mogu ugroziti životnu sredinu i koja mogu imati negativan uticaj na životnu sredinu stavljaju se pod poseban režim kontrole koja se sprovodi putem:

- uslova propisanih za dobijanje ekološke dozvole
- obaveza lica odgovornog za rad preduzeća o redovnom dostavljanju svih potrebnih podataka i informacija nadležnim institucijama vezano za ispunjenje propisanih uslova o zaštiti životne sredine
- sanacionih mjera za sprečavanje zagađenosti i dr.

U saglasnosti sa članom 85. **ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE** ("Sl. glasnik RS", br.71/12,79/15,70/20), izrađeni su Dokazi uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole za predmetno **POSTROJENJE SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM** proizvodnog kapaciteta 500 t/god., na lokalitetu Blaževac, opština Pelagićevo, kako bi se u toku redovne eksploatacije, spriječile negativne posljedice na životnu sredinu.

Svi zaključci i mjere zaštite koji su proistekli iz ovih Dokaza predstavljaju obavezu koja se mora sprovoditi i ugraditi u plansku dokumentaciju.

Prilikom izrade Dokaza uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole rukovodili smo se sledećim propisima:

Zakoni:

- Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.71/12)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.79/15, 70/20)
- Zakon o Fondu i finansiranju životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.117/11)
- Zakon o zaštiti vazduha ("Sl.glasnik RS", br.124/11 i 46/17)
- Zakon o zaštiti prirode ("Sl.glasnik RS", br. 49/24)
- Zakon o vodama ("Sl.glasnik RS", br. 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 106/15,16/18,70/20, 63/21)
- Zakon o zaštiti na radu ("Sl.glasnik RS", br. 01/08, 13/10)
- Zakon o zaštiti od požara ("Sl.glasnik RS", br. 71/12)
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Sl.glasnik RS", br. 93/06, 86/07 i14/10)
- Zakon o kulturnim dobrima RS ("Sl. glasnik RS", br. 11/95, 103/08)

Podzakonski akti

- Pravilnik o mjerama za sprečavanje i smanjenje zagađivanja vazduha i poboljšanje kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 3/15, 53/15 i 47/16) i Obrazac Izvještaja o mjerenju emisija zagađujućih materija u vazduh
- Pravilnik o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu ("Sl. glasnik RS", br. 124/12)
- Pravilnik o eko-oznakama i o načinu upravljanja eko-oznakama ("Sl.glasnik RS", br. 108/13)
- Pravilnik o aktivnostima i načinu izrade najboljih raspoloživih tehnika ("Sl. glasnik RS", br. 108/13)
- Pravilnik o higijeni hrane za životinje ("Sl.glasnik RS", br.23/10)
- Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br. 79/18)
- Uredbe o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br. 124/12)
- Pravilnik o dozvoljenim granicama intenziteta zvuka i šuma ("Sl. list SR BiH", br. 46/89)
- Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode ("Sl. glasnik RS", br. 44/01)
- Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode namjenjene ljudskoj potrošnji ("Sl.glasnik RS", br.88/17)
- Pravilnik o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. glasnik RS", br. 28/19)
- Pravilnik o uslovima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju ("Sl. glasnik RS", br. 44/01)
- Pravilnik o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl. glasnik RS", br. 68/01)

a) OPIS POSTROJENJA I AKTIVNOSTI

A.1. Opis projekta, uključujući podatke o njegovoj lokaciji, namjeni i veličini

POSTROJENJE SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM nosioca projekta/Investitor "BRANKA" D.O.O, nalazi se u mjestu Blaževac, opština Pelagićevo, na parceli označenoj kao k.č. 2186/2, K.O. Blaževac, opština Pelagićevo.

Nosilac projekta/Investitor "BRANKA" D.O.O, Blaževac, obratio se "Radis-u" d.o.o, Istočno Sarajevo, za izradu Dokaza uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole za **POSTROJENJE SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM** u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS", br.71/12,79/15,70/20) i Pravilnikom o postrojenjima koja mogu biti izgrađena i puštena u rad samo ukoliko imaju ekološku dozvolu ("Sl. glasnik RS", br. 124/12).

Investitor je posjedovao Ekološke dozvole iz 2008 i 2014 i 2019godine, koje su istekle i više ne važe, koje je izdalo Odjeljenje opštine Pelagićevo na predmetnom lokalitetu, za postojeće objekte silosa 4x120t, mješaone stočne hrane sa pratećim sadržajem.(Ekološka dozvola broj 03/6-361.3-1/19, od 5.9.2019)

Na osnovu predhodno navedenog, u predmetnom postrojenju, vrši se prijem žitarica, i prosljeđivanje dalje na skladištenje i proizvodnja stočne hrane. Kapacitet mješaone stočne hrane je 500t/h.

Odgovorno lice za rad postrojenja je Branimir Miličić,

A.2. POSTROJENJE SILOSI 4x100t, MJEŠAONA STOČNE HRANE SA PRATEĆIM SADRŽAJEM čini:

MJEŠAONA, SKLADIŠTA SIROVINA I GOTOVIH PROIZVODA i SILOSI, koji su u vlasništvu doo.“BRANKA“ i svoje radne aktivnosti organizuje u objektima

**Mješaona stočne hrane je projektovana iz sljedećih cjelina:

- pogon za mješaonu stočne hrane smještena u magacinskom prostoru skladište sirovina i gotovog proizvoda –sa silosima 4x100tona, koji se nalaze uz objekat.

Osnovna konstrukcija objekta se sastoji od krovne rešetkaste konstrukcije oslonjene na horizontalne ab serklaže koji idu preko zidova od siporeksa debljine 20 cm. Zidovi su ojačani ab stubovima . Krovnu konstrukciju čini pokrivač od Al.lima TR 40/183, koji se postavlja preko rožnjača od drvene građe.

Svi podovi su izrađeni od zaribanog betona.

Oko objekta su postavljeni hoizontalni odvodni oluci od pocinčanog lima 0,55 mm. Iz horizontalnih oluka voda će se odvoditi vertikalnim olucima presjeka \varnothing 10 cm, do upojnog bunara.

Silosu su 4x100tona, Na platou dimenzija 10x9m, postavljene su 4 ćelije. Ćelija silosa je prečnika 3,820m, ukupne visine 18,040m

Konstrukcija silosa je u potpunosti čelična, postavljena na temelje samce, koji se ispod kućice za elevator povezuju u jedan zajednički temelj.

Objekat se napaja električnom energijom sa javne trafostanice, preko niskonaponskog nadzemnog aluminijumskog kabla. Samonosivi kablovski sklop će se uvoditi neposredno u razvodni ormar (MRO).

Elektromotorna instalacija obuhvata neposredno napajanje elektromotora i komandno razvodnih uređaja tehnološke opreme. Svi objekti imaju gromobransku instalaciju.

Ne postoji mogućnost priključenja objekta na vodovodnu i kanalizacionu javnu mrežu zbog ne postojanja iste. Stoga je investitor obezbjedio snabdjevanje pitkom vodom iz bunara. Dok se sanitarne otpadne vode sakupljaju u septičku jamu, nepropusnu, koja se po potrebi čisti.

Zagrijavanje dijela objekta u kome se nalazi kancelarijski prostor je na struju.

1.1. Tehnološki postupak

**Tehnologija skladištenja i mješanja u mješaoni

Silos služi za skladištenje žitarica i uljarica i kapaciteta je 300 t. Sastoji se od četiri silos ćelije. U silosu se vrši prijem i čuvanje žitarica i uljarica za potrebe mješaone stočne hrane. Od opreme u silosu se nalaze lančani transporteri čelične konstrukcije kapaciteta 30 t/h na bazi nasipne težine $Y_m = 0,76 \text{ t/m}^3$ tipski serijski

proizvod. Silosni kofičasti elevator je čelične konstrukcije kapaciteta 30 t/h na bazi nasipa težine $Y_m=0,76 \text{ t/m}^3$.

Prijem žitarica i uljarica u silos vrši se iz drumskih vozila (kamiona, prikolica) u prijemni koš. Prijemni koš je snabdjeven rešetkom za zadržavanje krupnog otpada i redlerskim izuzimačem. Iz prijemnog redlera – izuzimača masa se putem kosog transportera doprema do elevatora. Elevatorom masa se vertikalno transportuje do trokrake preklopke a odatle ima mogućnost toka u tri pravca:

- čelija br.1
- čelija br.2.
- dvokraku asimetričnu preklopku.

Dvokraka asimetrična preklopka može da se transportuje u raspodelni lančani transporter (postavljen na mostu iznad silos ćelije) ili u drumsko vozilo.

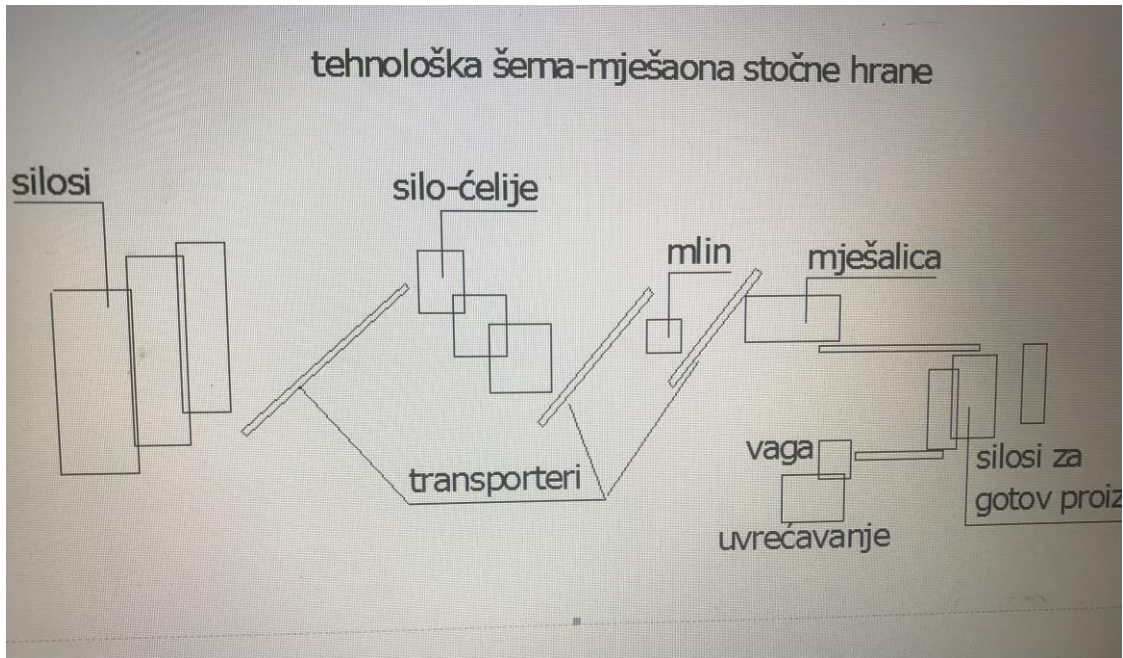
Preko lančanog transportera masa se transportuje do trokrake preklopke, a odatle ima mogućnost transporta u tri pravca:

- čelija br.3
- čelija br.4
- mješaona stočne hrane.

Iz silos ćelija masa se preko ručnog zasuna i tehnološkog cjevovoda ispušta u horizontalni lančani preklopke odatle u tri pravca kako je to prethodno opisano. Silos ćelije su snabdjevene gornjim pokazivačem nivoa. U silos ćelijama su predviđeni pokazivači temperature.

Iz silosa se žitarice pužnim transporterima dopremaju do mlina za mljevenje. Nakon mlina pužnim transporterom samljevene žitarice se transportuju do mješalice preko vage. Preko vage se dodaju i ostale dodatne komponente. Nakon mješanja također pužnim transportrima mješavina se skladišti u silose gotovih proizvoda.

Prijem robe u liniji vrši se preko usipnog koša dimenzija 3,5x5,0x2,75m. Usipni koš pokriven je rešetkom otvora 40x40mm, na kojoj se pri istresanju iz kamiona zadržavaju krupne nečistoće. Ove su nečistoće organskog i anorganskog porijekla, a sakupljaju se ručno i odlažu u kontejnere za krupni otpad. U objektu za čišćenje smješten je vibracioni prečistač sa sitima i aspiracionom komorom. Nečistoće nakon grubog čišćenja, sakupljaju se u vreće i deponuju na deponiju krupnog otpada. Prostor za sakupljanje nečistoća je zatvoren i time je sprečeno iznošenje nečistoća u okolinu.

Slika 1. Tehnološka šema

1.2. Specifikacija tehnološke opreme

1. Silos 100tona –četiri komada,
 - Kofičasti transporter
 - Usipni koš
 - Kućica elevatora i platforma za opsluživanje elevatora
 - Ciklonski prečistač sa ventilatorom
 - Cijevi za gravitacioni transport materijala i podiona glava sa 6 izlaza,
2. Mješaona stočne hrane
 - Mlin čekićar, kapaciteta 1000kg, pogon el.mot . snage 15kW
 - Pužni transporter od mlina do spremnika
 - Mješalica za mješanje komponenti, snaga pogonskog el.mot. 5,5kW
 - Pužni transporter od mješalice do silosa
 - Viljuškar, dizel, proizvođač Still, tip R70-45, nosivost 4,5t

Snabdijevanje vodom

Za sanitarne potrebe vrši se iz vlastitog bunara. Sanitarne otpadne vode se odvođe u nepropusnu septičku jamu dimenzija 2x2 m, koja se prema potrebi prazni.

Elektroenergetika

Objekat se napaja električnom energijom sa javne trafostanice, preko niskonaponskog nadzemnog aluminijskog kabla. Napojni kabal je dužine 120m i izlaz je vezan osiguračem prekidne moći 125A. Samonosivi kablovski sklop je uveden neposredno u razvodni ormar. Elektromotorna instalacija obuhvata neposredno napajanje elektromotora i komandno razdvojnih uređaja tehnološke opreme.

Ova instalacija obuhvata najmanje dva elektromotora (ventilator aspiracije i elevator) kao i vodove i prekidače za blokiranje daljinske komande.

Mjernorazvodni ormar je limeni, opremljen toplotnim kompletima osigurača velike prekidne moći, automatskim osiguračima, glavnim zaštitnim prekidačima sa magnetotermičkim relejima i naponskim okidačem.

Silosu su priključeni na podzemni napojni kabal, elevatori koji su jedina aktivna mašina se napajaju iz RO mješaone.

Gromobranska instalacija

Zaštita od atmosferskog pražnjenja obezbijediće se klasičnom gromobranskom instalacijom. Gromobranska instalacija se sastoji od trakastih hvataljki po šljemenu krova, odvoda do kontrolnih spojeva, zemljovoda od kontrolnih spojeva do uzemljivača i trakastog, prstenastog uzemljivača.

Gromobranska instalacija silosa je izvedena klasično u vidu Faradejevog kaveza.

Radni prostor

Silosu i mješaona stočne hrane nije linija koja radi kontinuirano tokom godine, već radi samo periodično po potrebi, s obzirom da radi za potrebe farmi u vlasništvu investitora.

Rad na samom postrojenju iziskuje prisustvo radnika na praćenju rada mješaone uz komandni pult mješaone, održavanju mješaone, interventnom održavanju mješaone i na rukovanju i praćenju rada mješaone. Pri efektivnom radu, za rad sa mješaonom treba nadzor jednog radnika i još jednog na radnom mjestu pomoćnog radnika za vaganje i uvrećavanje.

Pravilnim tretmanom otpada u krugu preduzeća eliminiše se negativan uticaj na zagađenje zemljišta. Komunalni otpad se predaje nadležnoj komunalnoj službi.

Slika 2. Mješaona

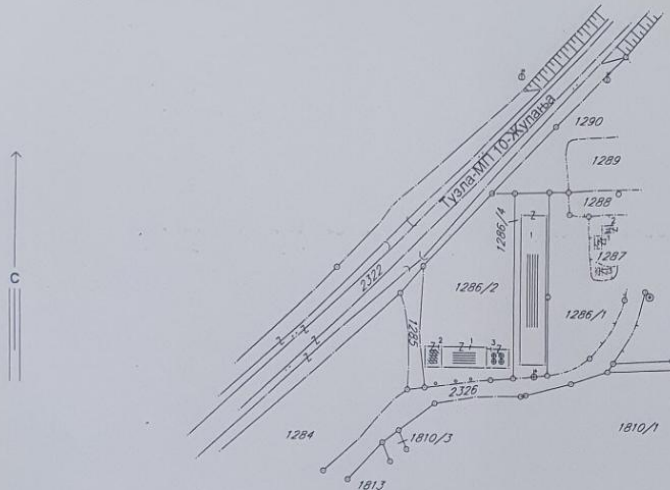
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Катастарска општина: Блажева
Број плана: 9

Подручна јединица : ПЕЛАГИЋЕВО

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА

Размјера 1:2500

Катастарски подаци:

Број посједовног листа	Број парцеле		Култура и класа	Површина	Посједник
	Нови премјер	Стари премјер			
542	1286/2	----	складиште	222	Миличић Гаје Јово
"	"	----	кућа и зграда	81	Поребрице 167, Пелагићево
"	"	----	привр. зграда	100	
"	"	----	њива 6	3148	
	1286/4	----	складиште	906	
	"	----	њива 6	594	

Број протокола: 21.56-952-1-3-184/13

Мјесто и датум: Пелагићево, 24.05.2013.

Израдио:

[Signature]

Овјерава:

[Signature]

Slika 3. Kopija katastarskog plana

B) OPIS OSNOVNIH I POMOĆNIH SIROVINA, OSTALIH SUPSTANCI I ENERGIJE KOJA SE KORISTI ILI KOJU PROIZVODI POSTROJENJE

Osnovne sirovine i pomoćni materijali koji se koriste prilikom rada predmetnog pogona Investitora "BRANKA" D.O.O, Blaževac, Pelagićevo, svojim svojstvima ne mogu uticati na životnu sredinu prilikom skladištenja i nastajanja otpadnog materijala, a ukoliko je skladištenje i deponovanje adekvatno obavljeno, i ukoliko nije izloženo atmosferskim uticajima. S obzirom da se pri manipulisanju, skladištenju i odlaganju osnovnim, ali i pomoćnim materijalima primjenjuju sve neophodne radnje i postupci za smanjenje njihovog eventualnog uticaja, negativni efekti ne postoje ili su u prihvatljivim granicama.

Opis djelatnosti pravnog lica

Prema registrovanoj šifri djelatnosti 10.91 – proizvodnja gotove hrane za domaće životinje, vidljivo je da se predmetno preduzeće "BRANKA" D.O.O. Blaževac, Pelagićevo bavi proizvodnjom stočne hrane.

Broj zaposlenih radnika

Kompleks "BRANKA" D.O.O, Blaževac, Pelagićevo, zapošljava više radnika, a za opsluživanje predmetnog postrojenja potrebno je dva radnika.

Vrsta proizvoda i godišnji kapacitet proizvodnje

Vrsta proizvoda predmetnog postrojenja je stočna hrana. Projektovani kapacitet pogona mješaone je godišnja proizvodnja 500 tona stočne hrane.

S obzirom na kapacitet pogona, prerađuje se sljedeća količina sirovina:

Tabela1. Vrsta i godinji kapacitet proizvodnje

NAZIV SIROVINE	KOLIČINA SIROVINA (kg)
Kukuruz	277.750
Sojina sačma	120.000
Sojin griz	50.000
Sojino ulje	20.000
Svinjska mast	10.000
Stočna kreda	8.000
Kuhinjska so	1.750
Monokalcijum fosvat	7.500
Premiksi	5.000

- Pšenica

Zrno pšenice

Zrno pšenice, koje je ujedno i plod, sastoji se od tri glavna dijela: omotača, endosperma i klice. Klica je najmanji i biološki najvažniji dio zrna. Njena masa iznosi 1.5-3 % ukupne mase zrna. Endosperm je najveći dio zrna i pripada mu 86 % ukupne mase.

Po hemijskom sastavu zrno pšenice čini voda u količini 10-14 %, a sadržaj masti u zrnu iznosi 1.5-2 % i to najvećim dijelom u klici. Hemijski sastav zrna pšenice odlikuje se sledećim prosječnim pokazateljima: celuloza se nalazi u omotaču ploda i sjemena sa udjelom od 2-3 %, ugljeni hidrati nalaze se uglavnom u endospermu (64–69 %), a skrob je glavni sastojak ovih materija. Ostale materije su trščani šećer i maltoza. Pepeo se nalazi u količini od 1.7-2 %, a zastupljen je uglavnom u omotaču zrna. Proteini su zastupljeni u količini od 13-15 %. Vitamini su najviše zastupljeni u klici, a to su: B1, B2, E, K, PP.

Kvalitet materijala – pšenica koja se koristi mora da bude u skladu sa standardima JUS E.B1.200 i JUS E.B1.200/1, gdje je određen sledeći kvalitet za hektolitarsku težinu 76 kg/hl:

- 13% vlage
- 2% primjesa

Zrno pšenice sadrži prosječno 14,4% vode, 13% bjelančevina, 66,4% skroba i ugljenih hidrata, 3% celuloze i srodnih sirovih vlakana, oko 1,5% masti i ulja, 1,7% mineralnih materija.

Ako je postotak vode u zrnu žitarica veći o 14,4 % zrno će se kvariti. Što je manji postotak vode u zrnu veća je mogućnost čuvanja svih sastojaka zrna, a manji je uticaj nepovoljnih vanjskih faktora na biološku vrijednost ploda. Ako sjeme žitarica sadrži

veoma malo vode, može bez štete podnijeti izuzetno niske temperature, a svjetlost neće izazvati nikakve promjene.

Bjelančevine su vrlo važan sastojak ploda žitarice. Na postotak bjelančevina u zrnu posebno utiču klimatski uslovi i ishrana azotom. Pšenica ima visok sadržaj bjelančevina u odnosu na ostale žitarice. Bjelančevine u zrnu pšenice su: albumin, globulin, glijadin i glutenin. Globulin, glijadin i glutenin stvaraju lijepak, odnosno povezuju skrobna zrnca. Ako je lijepak slabog kvaliteta dobijamo hljeb lošeg kvaliteta sa većim šupljinama.

Žita namjenjena preradi i namjenjena ljudskoj ishrani moraju imati cijela i zdrava zrna, ne smiju imati ni miris ni okus sjemenki žitnih korova (urodica), plijesni, snijeti, skladišnih štetočina, lošeg uskladištenja, te miris absorbovan u prevozu ili tokom skladištenja.

Na kvalitet neprerađenih žita i žitnih prerađevina najviše utiču strane primjese i moguća zagađenja:

1. Nečistoće stranog porijekla

- nečistoće biljnog porijekla: slama, pljeve, pljevice, ljuske, dijelovi drva i zrna korova.
- nečistoće životinjskog porijekla: kukci, dijelovi kukaca i ekstremati (izmeti) glodavaca, dlake glodavaca i sl.
- ostale nečistoće: dijelovi konopaca, papira, užadi i sl.

2. Zrna drugih žita

3. Oštećena zrna:

- polomljena zrna sa mehanički otvorenim jezgrama, sitni dijelovi zrna i zrna bez klice.
- „štura“ zrna, odnosno zrna koja su zbog loših vegetacijskih uslova zaostala u razvoju
- zrna neodgovarajuće boje:zelena, odnosno nezrela zrna sa započetim ili prekinutim procesom kvarenja.
- zrna ispunjena sporama smrdljive snijeti i pljesniva zrna na kojima se plijesan može vidjeti okom po površini i unutrašnjosti zrna(pokvarena zrna)
- zrna što ih je oštetila poljska stjenica, zrna koja su izvana i iznutra načele štetočine, bilo žičnjaci ili dr. štetočine.
- prokljerala zrna, zrna sa nabubrelom ili smežuranom klicom i zrna čiji su primarni končići izrasli pa su vidljivi ili već odstranjeni.

- **Kukuruz**

Zrno kukuruza

Prema tehničkoj specifikaciji sušare projektovani kapacitetom iznosi 45 t/h vlažnog zrna kukuruza, sa početnim sadržajem vlage od max 28 % ili 26.6 t/h sa početnim sadržajem vlage od max 35 %.

Zrno kukuruza je jednosjemeni plod i sastoji se od tri osnovna dijela: omotača ploda, endosperma i klice. Na omotač otpada 5-7 % mase, na klicu 10-14 % i na endosperm 80 %. Endosperm ima brašnastu i rožastu strukturu. Brašnasta struktura je rastresita i skrobna zrna nisu gusto zbijena. Kod rožaste strukture skrobna zrna su zbijena, a međuprostori su ispunjeni proteinima što znači da je rožasti endosperm bogatiji proteinima. Hemijski sastav zrna kukuruza podrazumijeva sadržaj proteina od 10–20 %, sa dosta slabim aminokiselinskim sastavom. Sadržaj ulja je u prosjeku od 4–6 %, a najveći deo se nalazi u klici. Osnovu endosperma čini skrob (50-70 %). Pored skroba javljaju se šećeri u obliku amildeksina, glikoze i saharoze.

Za potrebe ovog pogona, kao energent za pokretanje je električna energija, za sušenje TNG.

Metoda nabavke - kukuruz, lucerka, suncokret, soja, ječam i pšenica se u pogon dovoze u rinfuzi kamionima. Kvantitativna kontrola se vrši vaganjem po prijemu žitarica i uljarica. Kvalitativna kontrola vrši se u ovlaštenoj laboratoriji "Poljoprivredni Zavod" a.d, Bijeljina sa kojom je preduzeće "ALFA MIX" D.O.O, Lončari, D.Žabar, sklopio ugovor o saradnji. Nabavka sirovina se vrši na:

- Žitarice - domaće tržište ili uvoz iz Srbije.

Tehnička voda, voda za piće i sanitarne potrebe obezbijedena je iz vlastitog bunara, i u pogledu kvaliteta mora zadovoljiti uslove "pitke vode" u skladu sa Pravilnikom o higijenskoj ispravnosti vode za piće ("Sl. glasnik RS", br. 28/19).

Snabdijevanje objekta električnom energijom izvedeno je sa javne trafostanice, preko niskonaponskog nadzemnog aluminijskog kabla, pripajanjem na niskonaponsku mrežu preko distributivnog ormara (DO), i glavnog razvodnog ormara (GRO). Elektro energija se koristi za napajanje elektromotora i rasvjete. iskustveno određeno, troši se 15kW/1toni proizvedene hrane.

Sastavni elementi i količine komponenata premiksa su dati recepturom, a to su vitamini, mineralni elementi, antioksidansi, aminokiseline.

Voda, potrebna za sanitarne potrebe koristi se iz sopstvenog bunara na lokaciji. Takođe navodimo, dnevne potrebe za tehnološkom vodom iznose oko 110 l po jednom radniku, koliko radi na postrojenju kad radi.

V) OPIS STANJA LOKACIJE NA KOJOJ SE NALAZI POSTROJENJE, UKLJUČUJUĆI I REZULTATAE IZVRŠENIH INDIKATIVNIH MJERENJA

Mješaona stočne hrane i silosi 4x120t, nalazi se na zemljišnoj parceli, označenoj kao k.č.broj 2186/2, K.O. Blaževac, opština Pelagićevo, predmetna lokacija je sa desne strane putnog pravca Tuzla -Orašje.

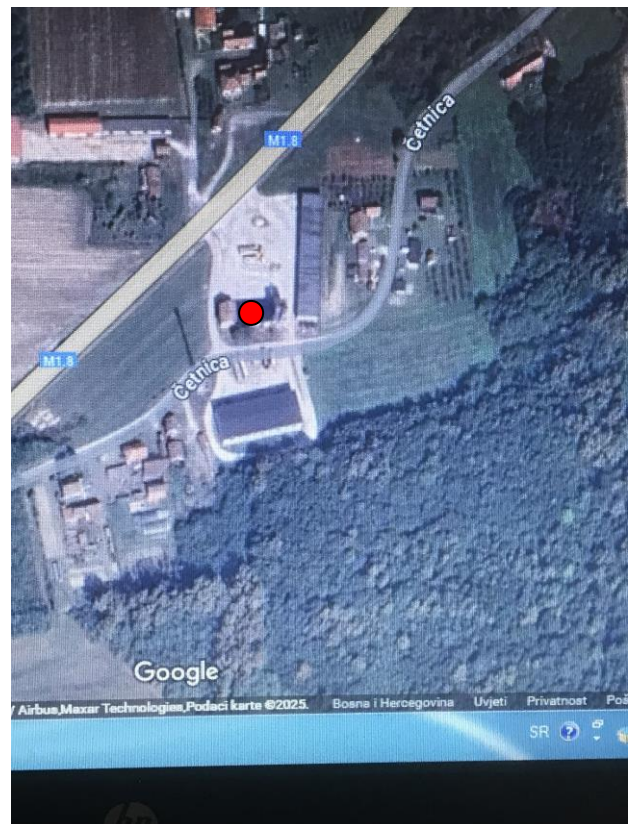
Parcela je okružena obradivim zemljištem i površinama pošumljenim sitnim rastinjem. Okolina je rjetko naseljena privatnim stambenim objektima.

Glavni vodni recipijent šireg prostora je Rijeka Sava, udaljena 5000-6000m vazdušne linije sjeveroistočno.

U neposrednoj blizini nema velikih privrednih subjekata.

Slika 4. Kartografski prikaz situacije

predmetno postrojenje ●

V.1. Opis mikrolokacije

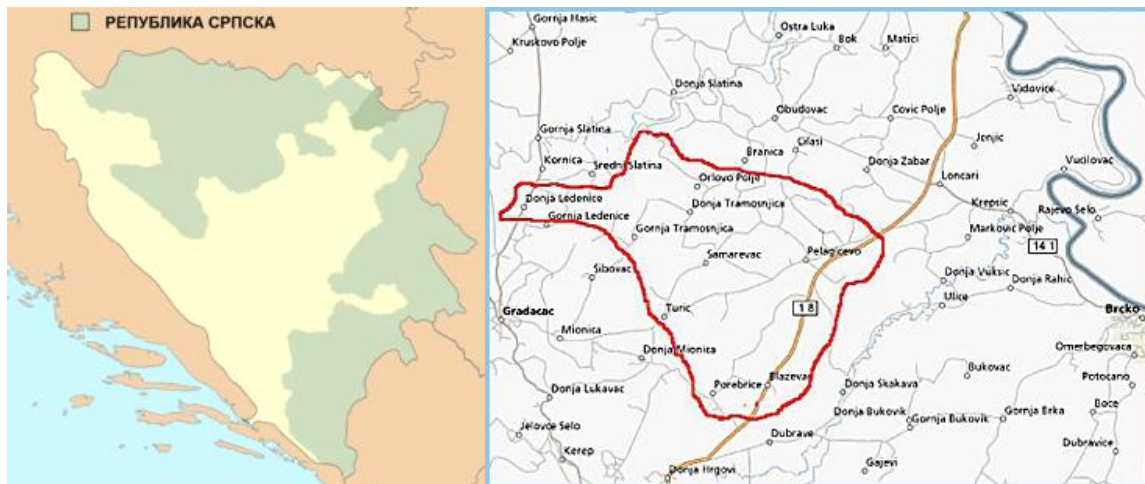
Prateći hroniku mjesta (od 1993.god. opštinu Pelagićevo), njen privredni i kulturni razvoj od turskog doba do naših dana, konstatujem da je riječ o jednom od najvećih i najbogatijih sela u sjeveroistočnoj Bosni. Smješteno je u ravnoj i plodnoj Posavini, omeđeno oko 30 km sa sjeverne strane rijekom Savom, na zapadu 30 km rijekom Bosnom, a južne vidike zatvara plava Majeвица sa svojim obroncima. Centar

ove opštine podjednako je udaljen od 4 posavska grada: Brčkog 18 km, Orašje 20 km, Šamca 30 km i Gradačca 16 km. Sa tim gradovima Pelagićevo je povezano asfaltnim putevima, Mjesto je lijepo, napredno i s bogatom kulturnom tradicijom.

U Pelagićevu je poljoprivreda veoma dobro razvijena. Najviše se proizvodi kukuruz, pšenica, prije rata šećerna repa; a posljednjih decenija povrće i krmno bilje. Voće je takođe zastupljeno, posebno šljiva "požegača" od koje se peče kvalitetna rakija. Opština je bogata šumama - šikarama, a nađe se i posavski hrast. Zemljoradnička zadruga "Pelagićevo" organizuje proizvodnju, otkup i prodaju duvana, otkup i prodaju žitarica, ljekobilja, merkantilnih roba i sredstava za zaštitu bilja. Poljoprivredno dobro "Napredak" a.d. Pelagićevo od 1.534 ha ukupnih obradivih površina intenzivno obrađuje 793, dok je 470 ha izdato na korištenje trećim licima, a 271 ha su neobrađene površine.

Recimo da je opština Pelagićevo isključivo agrarna opština, a stanovništvo se bavi poljoprivrednom proizvodnjom i trgovinom. Cilj je da se maksimalno podstakne razvoj agrara i da se podigne standard građana.

Opština Pelagićevo smještena je u sjeveroistočnom dijelu Republike Srpske i leži u središtu ravne i plodne Posavine. Površina opštine iznosi 178 km², a smještena je između 44° 50' 5" i 44° 57' 23" geografske širine i 18° 25' 16" i 18° 37' 0" geografske dužine, sa prosječnom nadmorskom visinom od 95 metara.

Slika 5. Karte geografskog položaj opštine Pelagićevo

Opština je formirana nakon Dejtonskog sporazuma i nastala je od dijela teritorije predratne opštine Gradačac i danas obuhvata sledeća naseljena mjesta: Pelagićevo, Blaževac, Donja Tramošnica, Gornja Tramošnica, Ledenice, Njivak, Orlovo Polje, Porebrice, Samarevac i Turić. Upravno sjedište opštine je u Pelagićevu.

Sjedište opštine je udaljeno od Brčkog 18 km, Šamca 30 km, a Gradačca 14 km. Isto tako, relativno su blizu značajni regionalni centri poput Županje koja je udaljena od opštine Pelagićevo nekih 30 km, Tuzle oko 50 km, a Osijeka 60 km. Opština je udaljena od Sarajeva oko 180 km, od Beograda, oko 210 km, dok udaljenost do Zagreba iznosi nekih 270 km.

Kroz područje opštine prolazi magistralni put Orašje - Tuzla, kao i regionalni putevi: Pelagićevo - Gradačac, Gradačac - Šamac i Obudovac - Tramošnica. U neposrednoj blizini opštine Pelagićevo, na njenom jugoistoku, smještena je i pijaca Arizona, značajni trgovinski centar u regiji

V.2. Makro lokacija

Makrolokacija Opštine Pelagićevo je Bosanska Posavina. To je regija u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine. Njezinu prostornu cjelovitost na sjeveru zatvara rijeka Sava, na sjeverozapadu planina Motajica, na jugu planine Ozren i Trebava, a na jugoistoku planina Majeвица.

Sa središnjim dijelovima Bosne i Hercegovine povezan je prije svega prirodnim prolazom dolinom rijeke Bosne kroz dobojsku i vrandučku klisuru, dok su zapadni dijelovi dostupni kroz takođe prirodni prolaz uz rijeku Ukrinu. Bosanska Posavina se nalazi na široko otvorenoj i lako prohodnoj peripanonskoj nizini.

Opština je formirana nakon Dejtonskog sporazuma i nastala je od dijela teritorije predratne opštine Gradačac i danas obuhvata sledeća naseljena mjesta: Pelagićevo, Blatevac, Donja Tramošnica, Gornja Tramošnica, Ledenice, Njivak, Orlovo Polje, Porebrice, Samarevac i Turić. Upravno sjedište opštine je u Pelagićevu. Naseljeno mjesto Pelagićevo je 1991. godine bilo podijeljeno u dvije mjesne zajednice: MZ Pelagićevo sa 2.233 stanovnika i MZ Čendići sa 836 stanovnika.

Sjedište opštine je udaljeno od Brčkog 18 km, Šamca 30 km, a Gradačca 14 km. Isto tako, relativno su blizu značajni regionalni centri poput Tujanje koja je udaljena od opštine Pelagićevo nekih 30 km, Tuzle oko 50 km, a Osijeka 60 km.

Opština je udaljena od Sarajeva oko 180 km, od Beograda, oko 210 km, dok udaljenost do Zagreba iznosi nekih 270 km. Rastojanje sa glavnim cestovnim pravcima je sledeće: Wien-Pelagićevo 660 km, Budimpešta-Pelagićevo 230 km.

Kroz područje opštine prolazi magistralni put Orašje - Tuzla, kao i regionalni putevi: Pelagićevo - Gradačac, Gradačac - Šamac i Obudovac - Tramošnica.

Opština Pelagićevo, prema izmjenama i dopune Plana Republike Srpske do 2025 godine, pripada ratarsko-stočarsko područje. Ratarsko-stočarsko područje obuhvata nizijska i ravničarska područja i riječne doline (područje Hercegovine, područje Posavine, srednji i donji tok rijeke Vrbas, Dubička ravan, dolina rijeke Ukrine i Bosne), na kojima preovladavaju plodna zemljišta bez većih ograničenja za intenzivnu obradu i navodnjavanje. Odlikuje se relativno visokim učešćem oranica u ukupnim poljoprivrednim površinama. Planski prioritet je uspostavljanje veze između ratarske i stočarske proizvodnje.

Tabela 2. Opština Pelagićevo podjeljeno po zonama

Ime zone	Veličina zone (ha)
1.Privredno-tržišna zona Porebrice-Blaževac	86
2.Industrijska zona Silos	6
3.Sport.tur.rek.zona Jezero Pelagićevo	80

Izvor:Izmjena i Dopuna Plana Republike Srpske do 2025. godine

Takođe, navodimo da pod Bosansku Posavinu spadaju sljedeće općine: Derventa, Bosanski Brod, Odžak, Modriča, Bosanski Šamac, Brčko, Orašje, te dio općina Gradačac, Srebrenik i Doboj.

Bosanska Posavina, s drugim dijelovima Bosne i Hercegovine, Hrvatskom i Evropom, povezana je vrlo kvalitetnim cestovnim, željezničkim i riječnim saobraćajnicama. Posebno su značajni glavni cestovni pravci: Bosanski Šamac - Modriča - Doboj - Sarajevo - Mostar - Ploče; Orašje - Tuzla - Sarajevo - Mostar - Ploče, odnosno Bosanski Brod - Derventa - Doboj - Zenica - Sarajevo - Mostar - Ploče. Također je cijela Bosanska Posavina povezana asfaltiranim regionalnim i općinskim cestama. Najznačajnija željeznička saobraćajnica je magistralna pruga Bosanski Šamac - Modriča - Zenica - Sarajevo - Mostar - Ploče.

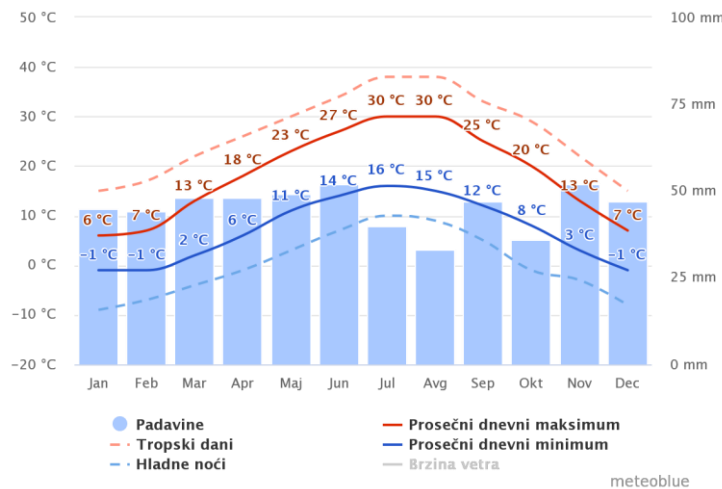
Slika 6. Makro lokacija

Navodimo da je Odlukom broj: 01-022-60/14 od 28.10.2014 godine usvojen i donešen Prostorni Plan Opštine Pelagićevo 2012-2032.

Klima

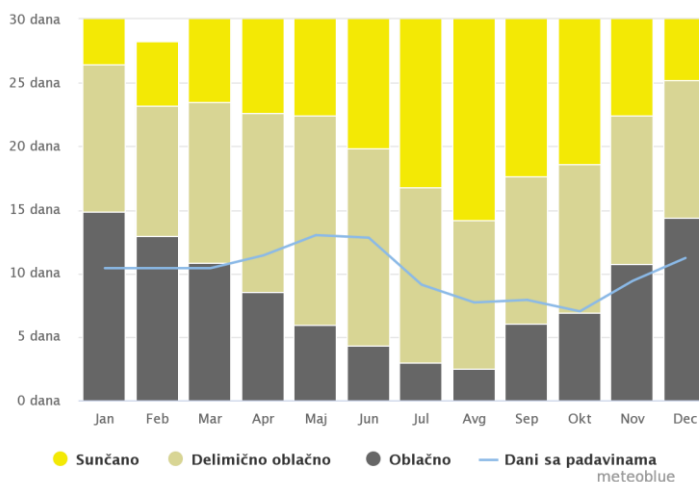
Opština Pelagićevo karakteriše se umjerenom kontinentalnom klimom, sa izrazito žarkim ljetima i u pojedinim godinama vjetrovitim i izrazito hladnim zimama. Izrazita su godišnja, sezonska i dnevna kolebanja temperatura i relativne vlažnosti vazduha. U ljetnjem periodu javljaju se uglavnom jugoistočni vjetrovi, dok su u zimskom periodu izraženi sjeverni vjetrovi slabog do srednjeg inteziteta. Jugozapadni vjetrovi preovladavaju u ljetnjem periodu.

Prosječne temperature i padavine

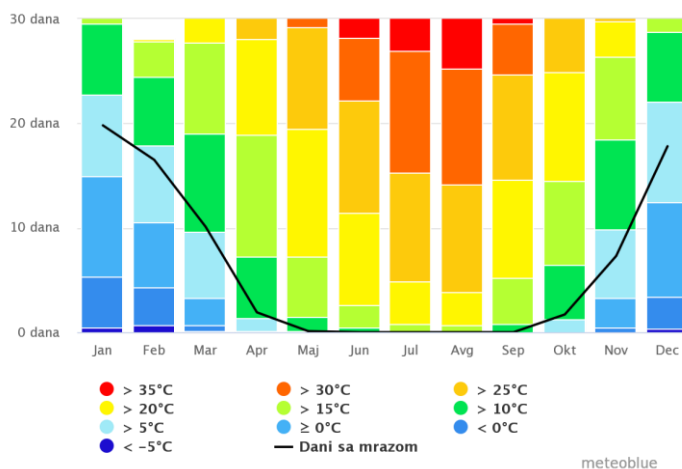
Prosječni dnevni maksimum" (puna crvena linija) prikazuje prosječnu dnevnu vrijednost svakog mjeseca za Pelagićevo. Isto tako, "prosječni dnevni minimum" (puna plava linija) prikazuje prosječnu dnevnu minimalnu temperaturu. Tropski dani ili ledene noći (isprekidana crvena i plava linija) prikazuju srednju vrijednost najtoplijeg dana i najhladnije noći svakog mjeseca u posljednjih 30 godina.

Oblačni, sunčani i kišni dani

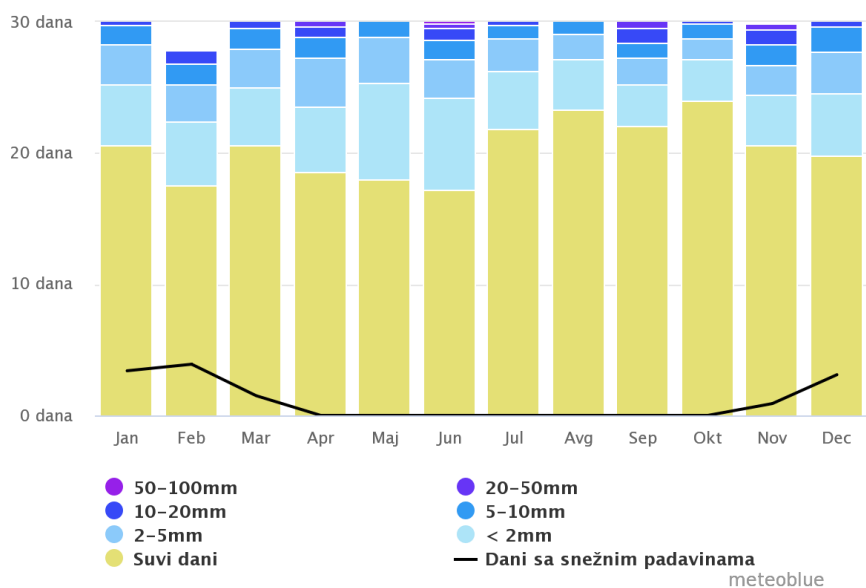
Ovaj dijagram prikazuje mjesečne vrijednosti sunčanih, djelimično oblačnih, oblačnih i kišnih dana. Dani sa oblačnošću manjom od 20% se smatraju sunčanim, od 20-80% kao djelimično oblačni, a sa oblačnošću većom od 80% kao oblačni.

Maksimalne temperature

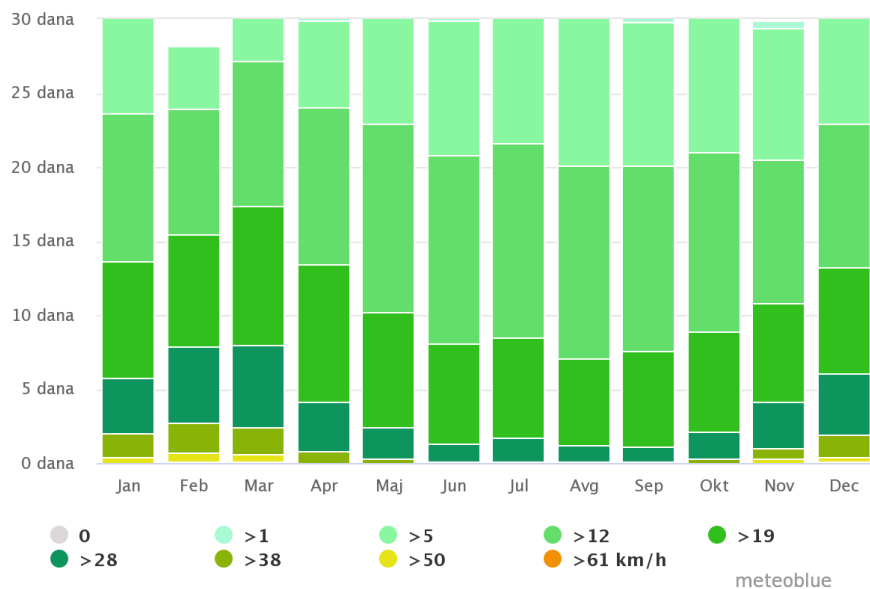
Dijagram maksimalne temperature za Pelagićevo prikazuje koliko dana u mjesecu dostigne određene temperature

Količina padavina

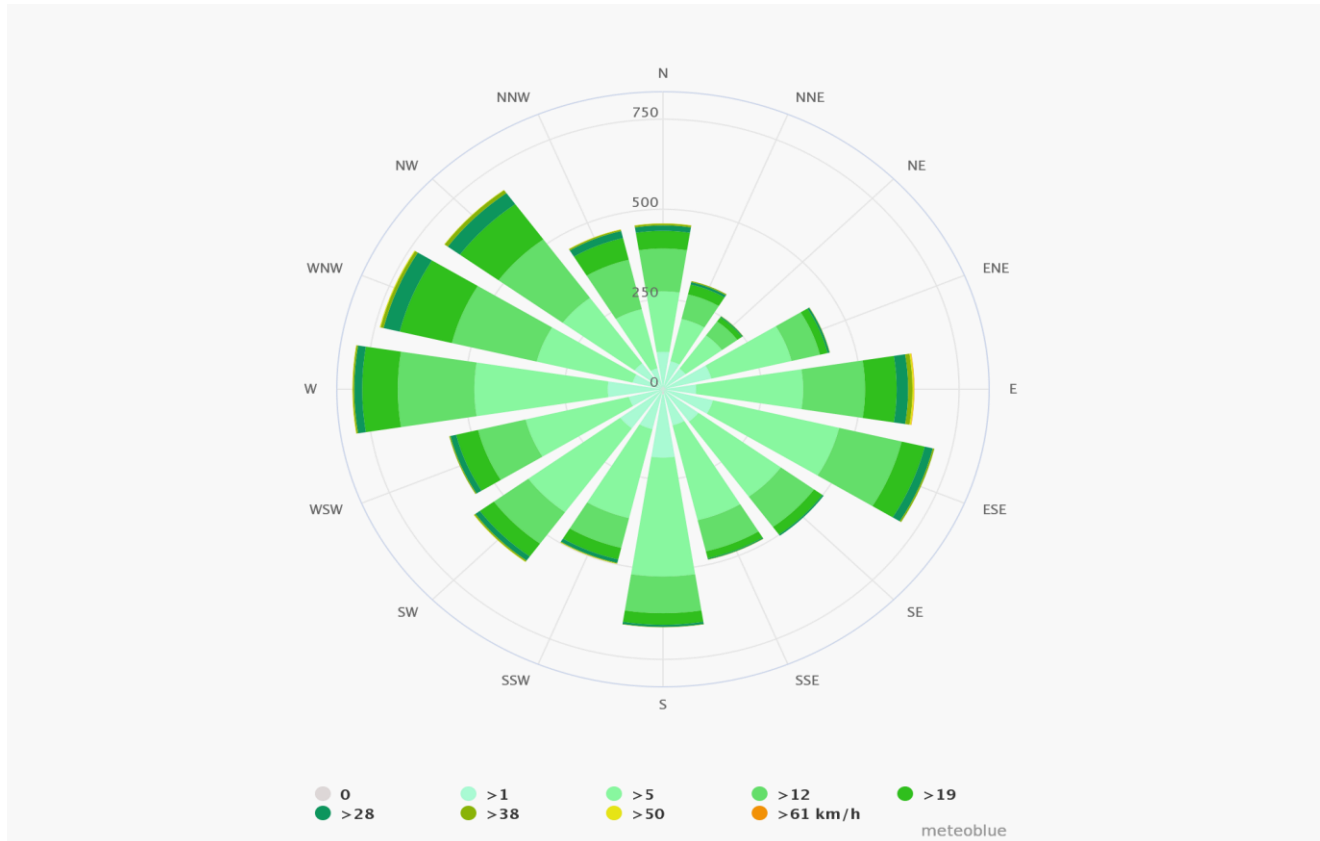

Dijagram količine padavina za Pelagićevo prikazuje koliko dana u mesecu su određene vrednosti padavina dostignute.

Brzina vjetra

Dijagram za Pelagićevo prikazuje dane po mesecima za vreme kojih vetar dostiže određenu brzinu

Ruža vjetrova za Pelagićevo prikazuje koliko sati u godini vjetar duva iz pojedinih pravaca. Na primjer JZ: Vjetar duva iz pravca Jugo-Zapada (JZ) ka Severo-Istoku (SI)

Hidrografske karakteristike područja

Rijeka Sava je u čitavoj dužini kroz Bosansku Posavinu plovna, s izgrađenim značajnim lukama, posebno u Bosanskom Šamcu, koja je najveća riječna luka s vertikalnim dokom u bivšoj Jugoslaviji.

Na području opštine u Pelagićevu, nalazi se i jezero, popularno nazvano Žabar - bara, površine od oko 80 hektara, od čega 33 hektara obuhvata vodena površina, koje predstavlja izuzetan prirodni potencijal za razvoj turizma, rekreacije i sportskog ribolova.

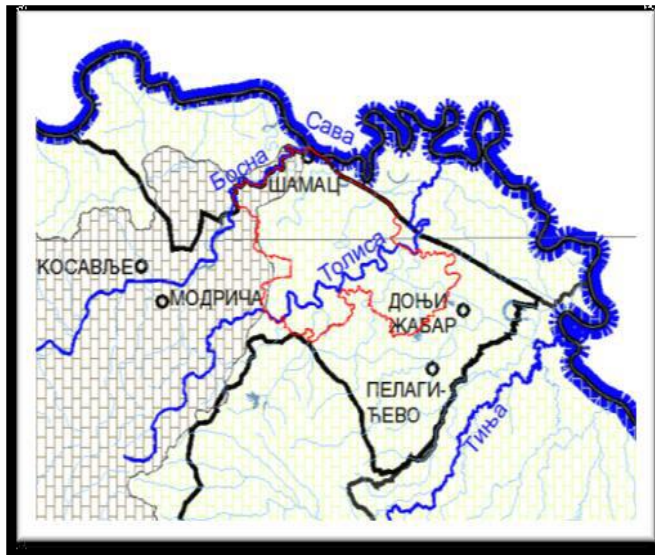
Nekada je na prostoru opštine Pelagićevo, zahvaljujući velikim travnim površinama pored rječica Briježnice, Lomnice i Potoka (Teke), čije tlo nije pogodno za obradu zbog čestih poplava, uzgajana krupna stoka (Posavsko govedo). Danas se međutim na ovom području najviše uzgajaju svinje, perad i goveda. Reljefno se područje opštine može podijeliti na dva dijela:

1. Gornji, jugozapadni, terasni (iznad 100 m nadmorske visine)
2. Donji, sjeveroistočni, ravničarski (ispod 100 m nadmorske visine)

Terasno područje karakterišu rasprostranjene diluvijalne gline, a takođe i ravničarsko, ali pomiješane aluvijalnim sedimentima koje je teško razlučiti. Ovakva zemljišta su teškog mehaničkog sastava, zbijena i slabo propusna za vodu pa stvaraju zemljište sa plitkim fiziološkim profilom i lošim fizičkim svojstvima.

Na terasnom području prevladavaju i terasne prahulje, a na njenim padinama prema dolinama rijeka i potoka, obrončane prahulje. U samim dolinama Briježnice i Lomnice postoje manje površine livadskih sivo - smeđih degradiranih zemljišta, kao i neznatne površine mineralno močvarnih.

Na sjevernom i sjeverozapadnom području opštine Pelagićevo, u Dragićima i Donjoj Tramošnici, postoji veća površina šljunkovito - pješčanog smeđeg zemljišta, što je prouzrokovalo mnogobrojna iskopavanja i eksploataciju šljunka. Uslovi reljefa, veći broj brdskih potoka i rječica, kao i blizina rijeke Save, uslovljavali su vijekovima poplave na ovom području. Poplave su redovno nanosile velike direktne štete usjevima i objektima, a odražavale su se štetno i na zdravlje ljudi i stoke. Zbog toga je narod sam preduzimao sve što je bilo u njegovoj moći da se voda odvede, te da se barovita zemljišta isuš.

Slika 7. Izvod iz Izmjena i dopuna PPRS do 2025. godine (Karta - Vodni potencijal), područje opštine Pelagićevo

Posle rata stanovnici sa područja ove opštine, zajedno sa stanovnicima drugih posavskih opština, radili su na izgrađivanju Savskog nasipa koji bi otklonio opasnost od novih poplava. Ipak, sve je to bilo nedovoljno pa je izgradnja Lateralnog kanala i pratećih objekata predstavljala prvi i najozbiljniji projekat za odbranu ovog kraja od poplava. Rad na ovom izuzetnom projektu trajao je od 1967. godine do 1975. godine, a

njegova opravdanost se posle sama pokazala otklanjanjem problema koje su do tada prouzrokovale poplave.

Flora i fauna

Kada se govori o flori i fauni ovog područja, mora se imati u vidu, da je to poljoprivredno kultivisana oblast te da je biljni svijet uglavnom predstavljen gajenim ratarskim kulturama. Duž međa, između poljoprivrednih parcela, pojavljuju se korovske zajednice kao i degradirani žbunasti ekosistemi bez posebnog značaja sa stanovišta zaštite životne sredine.

Bosanska Posavina zauzima najniže položaje (100 do 200 metara nadmorske visine), tereni su manje-više zaravnjeni, na dubokim aluvijalnim zemljištima, pseudogleje i prahulji, na staništima sa visokim nivoom podzemne vode. Klima je kontinentalnog tipa. Topla ljeta, duboka hidromorfna i automorfna tla, blagi reljef i hidro-geološka prošlost su usloveli razvoj specifičnog živog svijeta koji danas izgrađuje panonske pejzaže. Na ravničarskim pejzažima sjevernog dijela Bosne danas dominiraju usjevi pod žitaricama, povrćem i voćem, šume vrba, topola, lužnjaka, jasena, posavski bagremari. Najveći stepen produkcije unutar ekosistema Posavine postižu različite vrste žitarica (pšenice, kukuruza, ječma, zobi, sirka), povrtlarske kulture (lubenice, bamija, suncokret, paprike, paradajz, patlidžan, razne vrste kupusa), biljni genetički resursi (šljive "požegače", orasi, kruške, jabuke, grožđe) te obilje hortikulturnih vrsta. Pratioci obradivih površina su i brojne korovske zajednice, u čiji sastav sve češće ulaze i invazivne vrste.

Šumske i šibljačke zajednice na području Posavine osnovnu funkciju imaju u očuvanju stabilnosti korita vodotoka (posebno rijeke Save) i u osiguranju vodnog režima u ovim ekološki veoma senzitivnim zemljištima. Međutim poseban značaj močvarni šumski ekosistemi imaju kao stanište mnogih vrsta ptica, gmizavaca i amfiba.

Zajednice vodenjara, bara i močvara su razvijene u cijelom području, naročito u slijepim rukavcima površinskih vodotoka ("starača"). Danas predstavljaju izuzetno bitna staništa za očuvanje živog svijeta močvara.

U ekosistemu livada Posavine utočište nalaze mnoge biljne vrste koje zbog stalnih promjena vodnog režima postaju sve ugroženije. Takve su: prženica livadska, prženica mala, beskoljenka, busika, milica, grozničnica, trbulja, pukovica, barski encijan, razne vrste ljutića, barskih preslica, šiljeva, šaševa. Poplave, do kojih u području Posavine često dolazi, uzrokuju promjene u strukturi zemljišta, smanjenje prinosa poljoprivrednih kultura, ugrožavanje stambenih naselja, mijenjanje površinskih vodotokova, i promjene u vodnom režimu podzemnih voda. Kao jedan od najintenzivnijih faktora u ovom području, poplave značajno mijenjaju kvalitet staništa i sliku živog svijeta. Fauna Bosanske Posavine ima pretežno obilježje faune Panonske

nizije i srednje Evrope. Ovdje egzistiraju: voluharica, vrana gaćac, kašikara, čigra bjelobrada: žabe – crveni mukač i zelena žaba. Dnevni leptirovi *Leptida morsei* i *Neptis suppho*, skakavci *Akrida hungarica* i *Tetrix meridionas*.

Naseljenost i koncentracija stanovništva

Stanovništvo u svojoj ulozi proizvođača i ulozi potrošača, je jedan od osnovnih pokretača razvoja društva. U ulozi prozvođača, stanovništvo kao nosilac rada, znanja i vještine postaje ključni razvojni resurs svakog područja, pa i ovog našeg. Zato je ocjena situacije i perspektiva demografskog razvoja područja obavezna osnova za postavljanje strategije razvoja. Na toj osnovi može se temeljiti predviđena budućnost kretanja stanovništva, a na osnovu toga njihov uticaj i značaj za opšta, društvena i ekonomska kretanja. Za razvojne svrhe vrlo je bitno analizirati ne samo perspektivu dinamičkog aspekta demografskog razvoja, nego i dinamiku njegovih parcijalnih struktura, posebno onih koje su ekonomske i socijalne prirode, a zatim i biološke, kao što su polna i starosna. Tačan broj stanovništva biće poznat tek nakon zvaničnog objavljivanja rezultata popisa. Okvirni podaci kojima raspolažemo, a koji su prikupljeni od predstavnika mjesnih zajednica, pokazuju da na području opštine Pelagićevo danas imamo 2 485 domaćinstava, i to:

1. MZ Pelagićevo Centar	500 kuća
2. MZ Kladuša	245 kuća
3. MZ Čendići	285 kuća
4. MZ Blaževac	200 kuća
5. MZ Porebrice	175 kuća
6. MZ Samarevac	75 kuća
7. MZ Ledenice	55 kuća
8. MZ Turić	150 kuća
9. MZ Donja Tramošnica	350 kuća
10. MZ Gornja Tramošnica	450 kuća

Kulturno-istorijski spomenici

Od spomenika kulturno-istorijskog značaja ističu se: savremena Spomen-škola "Vaso Pelagić" (sagrađena 1969. god.), rasadnik je kulture i znanja, crkva Sv. proroka Ilije (iz 1936.god.), visok odbljesak borcima opštine Pelagićevo poginulim u ratu 1992.-1995.god.

Dosadašnja iskustva u domenu tretirane problematike definišu uticaje pri čemu je potrebno imati u vidu da ovakvi uticaji predstavljaju prostorno i vremenski promjenljivu kategoriju. Relativni značaj pojedinih uticaja i njihove granice moraju se posmatrati u granicama realnih prostornih odnosa. Predmetna lokacija i tehnička rješenja za predmetno postrojenje, Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo, predstavljaju s obzirom na lokaciju i izgrađenost infrastrukture optimalno rješenje.

Postrojenje mješaone i silosa, Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo, bez obzira na sva tehničko-tehnološka rješenja, odnosno korištene radne operacije i opremu, može u određenim situacijama predstavljati izvor zagađenja životne sredine. Uspješnost svakog rješenja u domenu zaštite životne sredine podrazumjeva svestrano sagledavanje i definisanje svih mogućih uticaja.

Mjerenje koncentracije prašine i ostalih parametara kvaliteta ambijentalnog vazduha, kao i ispitivanje nivoa buke u životnoj sredini, izvršena su 9.4.2025.godine, u krugu predmetnog pogona i njenoj neposrednoj okolini. Indikativna mjerenja i ocjena kvaliteta vazduha u životnoj sredini izvršena su od strane „RADIS“DOO. Istočno Sarajevo. Mjerenja su izvršena na 2 (dva) mjerna mjesta. Izbor mjernog mjesta je definisan kao adekvatan za detektovanje zagađujućih materija (pogodna ruža vjetrova i sl.). Odabrana su sledeća mjerna mjesta:

*Na lokaciji predmetnog postrojenja **MM1, MM2***

v.3. Indikativno mjerenje kvaliteta vazduha

Na predmetnoj lokaciji, kvalitet vazduha prvenstveno se ogleda u emisiji produkata sagorjevanja goriva iz motora vozila koja su u funkciji predmetnih objekata (mješaone stočne hrane sa pratećim sadržajima) ili usljed blizine saobraćajnog puta, kao i prašini sa manipulativnog platoa. Da bi se utvrdio kvalitet vazduha na predmetnoj lokaciji izvršeno je mjerenje kvaliteta vazduha.

Metode ispitivanja su u saglasnosti sa relevantnom Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl. glasnik RS", br.124/12).

Mjerenje parametara pokazatelja kvaliteta vazduha CO, SO₂, NO₂ izvršeno je pomoću uređaja Drager X-act 5000, a mjerenje PM₁₀ pomoću uređaj CEM Dt-9880M i O₃ CROWCON Gasman O₃.

Tabela 3. Pregled graničnih i izmjerenih vrijednosti kvaliteta vazduha na lokaciji

Zagađujuća materija	MM 1	MM 2	Jedinica mjere	Granična vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
SO ₂	10	10	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	350
PM ₁₀	14	15	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	50
NO ₂	9	9	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	150
CO	180	184	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Visoka vrijednost 10.000 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
O ₃	49	49	($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	120

Komentar dobijenih rezultata:

Izmjerene vrijednosti parametara pokazatelja kvaliteta vazduha na predmetnoj lokaciji su niže od maksimalnih graničnih vrijednosti propisanih u Uredba o vrjednostima kvaliteta vazduha ("Sl.glasnik RS", br. 124/12).

Mjerenje nivoa buke

Buka je opisana kao zvuk bez prihvatljivog muzičkog kvaliteta, ili kao nepoželjan zvuk. Buka nastaje nepravilnim vibratornim treperenjem čvrstih tijela, tečnih i gasovitih fluida, čije se oscilacije prenose do našeg uha. Ljudsko uho je sposobno da primi spektar zvuka od oko 16 do 20 000 Hz. Zvučne talase manje od 16 Hz čovjek ne čuje kao i frekvencije veće od 20 000 Hz.

Uho čovjeka ne prima podjednako sve talasne dužine zvučnog spektra. Najbolje se čuju zvuci talasnih dužina kojima odgovaraju frekvencije između 500 i 4 000 Hz.

Buka se uglavnom može podijeliti na industrijsku, gradsku i komunalnu buku. Buka može dovesti do oštećenja sluha (prskanje bazilarne membrane, prskanje bubne opne ali je mnogo češće smanjenje slušne osjetljivosti zbog dužeg izlaganja srednje visokoj i visokoj industrijskoj buci-profesionalno gubljenje sluha). Izlaganje buci može da utiče na govornu komunikaciju, što dovodi do slabljenje pažnje. Zabilježeno je da buka može da izazove pad obima i efikasnog rada, kao i zamor pored već postojećih zdravstvenih tegoba koje nemaju veze sa posljedicama po sluh.

Izvori emisije buke iz predmetnog pogona mogu biti uređaji koji čine tehnološku cjelinu pogona. Buka koju stvaraju mašine, kao i ostala sredstva rada značajno mogu uticati na uslove radne sredine što se može odraziti negativno na zdravlje zaposlenih radnika u pogonu, a njen uticaj na životnu sredinu nije očekivan u nedozvoljenoj mjeri.

Saobraćajna buka nastaje od transportnih vozila kojim se u krug objekata dovoze sirovine i vozila kojim se vrši odvoz gotovih proizvoda. Ona nema značajan uticaj na životnu sredinu, kako u užoj tako i u širem okruženju, što će se riješiti redovnim tehničkim pregledom vozila.

U Republici Srpskoj je izašao Pravilnik o graničnim vrijednostima intenziteta buke („Službeni glasnik RS“ br. 02/23). Imajući u vidu namjenu područja, razmještaj izgrađenih objekata, koji prema namjeni trebaju biti zaštićeni, u odnosu na stacionarne izvore buke, definisani su najviši dozvoljeni nivoi vanjske buke čije su vrijednosti prikazane u sljedećoj tabeli:

Tabela 4. Dozvoljeni nivoi vanjske buke prema važećem Pravilniku*

Područje (ZONA)	NAMJENA PODRUČJA	Najviše dopušteni mjerodavni nivoi buke dB (A)			
		Ekvivalentni nivoi Leq		Vršni nivoi	
		Dan	Noć	L10	L1
1	Područja namjenjena za odmor, liječenje, oporavak, tiha područja izvan naseljenog područja, uključujući i sve kategorije zaštićenih područja u Republici Srpskoj (nacionalni park, strogi rezervat prirode, posebni rezervat prirode, spomenik prirode, zaštićeno stanište, zaštićeni prirodni pejzaž, zaštićeni kulturni pejzaž, park prirode, park šume, objekat oblikovane prirode i spomenik parkovske arhitekture)	50	45	40	50
2	Isključivo stambena područja ili tiha područja unutar naseljenog područja (predškolske i školske zone)	55	55	40	56
3	Područja mješovite namjene, odnosno područja većinske stambene namjene	55	55	45	57
4	Poslovno-stambena područja, trgovačko stambena područja) i područja neposredno uz magistralne i glavne gradske saobraćajnice	65	65	50	66
5	Područja isključivo obrtničke uslužno- trgovačke, sportsko-rekreacione i ugostiteljsko turističke namjene	65	65	55	67

6	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali	Na granici ove zone buka ne smije prelaziti graničnu vrijednost u zoni sa kojom graniči
---	---	---

Mjerenje intenziteta ekvivalentnog nivo buke, izvršeno je 9.04.2025 godine na definisanim mjernim mjestima.

Za izradu Dokaza uzeto je 2. mjerna mjesta i to :

- **Ulaz u krug Postrojenja (mjerno mjesto 1)**
- **U krugu Postrojenja mješaone (mjerno mjesto 2)**

Mjerno mjesto analize ekvivalentnog nivo buke je obilježeno na slici u prilogu.

Nivo buke mjeren je instrumentom LM-8102, serijski broj AK.26512, proizvođač Lutron electronic ent. Co. Karakteristike bukomjera su mjerni opseg od 35 do 130 dB(A) , rezolucije 0.1 dB i tačnosti ± 1.4 dB. Bukomjer ima mogućnost automatskog određivanja Leq , jer se kao osnovni parametar za normiranje komunalne buke koristi ekvivalentni nivo buke Leq .

Neposredno prije svake serije mjerenja buke, bukomjer je kalibrisan odgovarajućim etaloniranim kalibratorom zvuka EXTECH 407776 radi provjere čitavog mjernog sistema.

Karakteristike upotrebljenog kalibratora: - izlazni signal: 94, 114 dB,

- izlazni signal frekvencije: 1000 Hz,
- radna temperature: 0°-50° C,
- napajanje. 2 x baterija 9V,
- standard: IEC 60942-11 klasa 2

Izmjereni nivoi buke normirani su u skladu sa Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23).

Rezultati indikativnog mjerenja 15-min. ekvivalentnih nivoa vanjske buke (Leq) na definisanom mjernom mjestu prikazani su tabelarno.

Tabela 5. Rezultati mjerenja vanjske buke

Oznaka mjernog mjesta	Mjerni interval	Mjerna veličina	Izmjerena vrijednost dB (A)	Najviši dozvoljeni nivo dB (A)	Akustično područje (zona)
MM1	15-min.	Leq	63,3	65	6/4
MM2	15-min.	Leq	63,6	65	6/4

Klimatski uslovi: za vrijeme mjerenja bilo je vrijeme bez padavina

Komentar dobijenih rezultata:

Nakon izvršenog indikativnog 15-minutnog mjerenja buke na lokaciji MM1 i MM2 dobili smo vrijednost **ekvivalentnog nivoa buke na MM1 Leq od 63,3 dB (A) i na MM2 Leq od 63,6 dB (A)**. U toku mjerenja max. nivo buke iznosio je 63,6 dB(A) a min. 63,3 dB(A). Mjerno mjesto MM1 i MM2 nalazi se u zoni **6 Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali** gdje prema Pravilniku stoji “**Na granici ove zone buka ne smije prelaziti graničnu vrijednost u zoni sa kojom graniči**“ a na granici je sa zonom 4 gdje prema Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23) tj. **Poslovno-stambena područja, trgovačko stambena područja) i područja neposredno uz magistralne i glavne gradske saobraćajnice**. U ovoj zoni dozvoljeni nivo dnevne buke iznosi 65 dB(A). Na osnovu dobijenih rezultata konstatujemo da vrijednost izmjerene ekvivalentnog nivoa buke na mjernom mjestu MM1 i MM2 **ne prelazi** dopuštene normative za nivo buke u životnoj sredini prema navedenom Pravilniku.

Slika 8. Skica mjernih mjesta

- **Ulaz u krug Postrojenja (mjerno mjesto 1)**
- **U krugu Postrojenja mješaone (mjerno mjesto 2)**

G) OPIS PRIRODE I KOLIČINE PREDVIĐENIH EMISIJA IZ POSTROJENJA U SVE DJELOVE ŽIVOTNE SREDINE (VAZDUH, VODA, ZEMLJIŠTE) KAO I IDENTIFIKACIJA ZNAČAJNIH UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Problem zaštite životne sredine postao je danas jedan od prvorazrednih društvenih zadataka. Danas prisutne negativne posljedice na životnu sredinu uglavnom su rezultat pogrešno planirane industrijalizacije, izgradnje stambenih naselja, saobraćajnih sistema, nekontrolisane i neadekvatne upotrebne energije kao i nedovoljnog poznavanja osnovnih zakonitosti iz domena životne sredine.

Identifikacija mogućih emisija predstavlja analizu odnosa predmetnog objekta, mješaone stočne hrane sa pratećim sadržajem - životna sredina, gdje se na bazi poznavanja osnovnih ekoloških potencijala analiziranog prostora i osnovnih odnosa u sistemu emisija – uticaj, definišu sve relevantne činjenice za izbor lokacije i izgrađenost infrastrukture. Dosadašnja iskustva u domenu tretirane problematike

definišu uticaje pri čemu je potrebno imati u vidu da ovakvi uticaji predstavljaju prostorno i vremenski promjenljivu kategoriju. Relativni značaj pojedinih uticaja i njihove granice moraju se posmatrati u granicama realnih prostornih odnosa. Predmetna lokacija i tehnička rješenja predstavljaju s obzirom na lokaciju i izgrađenost infrastrukture optimalno rješenje.

Zaštitom životne sredine obezbjeđuje se očuvanje kvaliteta okoline, očuvanje prirodnih zajednica, racionalno korišćenje prirodnih izvora i energije na najbolji način za okolinu, a sve u cilju zdravog i održivog razvoja. Zaštita životne sredine se ostvaruje kroz: zaštitu podzemnih i površinskih voda, zaštitu zemljišta, zaštitu vazduha, zaštitu od buke, zaštita prirodnih i radom stvorenih vrijednosti. Uticaj na životu sredinu, predmetnog objekta-mješaone stočne hrane sa pratećim sadržajem, *Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo*, može se posmatrati kroz:

- uticaj u toku izgradnje
- uticaj u toku redovne eksploatacije

Za vrijeme rada predmetnog postrojenja, doći će do uticaja na životnu sredinu koji je potrebno mjerama zaštite umanjiti ili ukloniti. To su uticaji na vazduh, vode i zemljište i ostali uticaji. Uticaj proizvodnog procesa na životnu sredinu ogleda se kroz emisiju: prašine, otpada, voda dospjelih na manipulativne površine, komunalnih otpadnih voda i buke. U cilju smanjenja uticaja na životnu sredinu, tokom cjelokupnog tehnološkog procesa prisutno je preduzimanje aktivne zaštite čovjekove sredine: vode, vazduha i zemljišta.

G.1. Mogući uticaj u fazi izgradnje postrojenja

Ova tačka se ne razmatra s obzirom da je Postrojenje izgrađeno.

G.2. Mogući uticaj u toku redovne eksploatacije objekta

Uticaj postrojenja na vazduh

S obzirom na proizvodni proces u predmetnom Postrojenju postoji mogućnost pojave emisije prašine u vazduh iz silosa. Prašina je zagađivač u vidu čestica koje lebde u atmosferskom vazduhu i nastaje u izvjesnim količinama pri manipulaciji sa žitom, odnosno pri punjenju i pražnjenju silosa. Prašina se može klasifikovati na osnovu fizičkih i hemijskih karakteristika. Prema definiciji Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO, vazduh je zagađen ako sadrži materije koje potiču od ljudske

aktivnosti ili prirodnih procesa, u takvoj koncentraciji, trajanju i uslovima da može narušiti kvalitet življenja, zdravlje i dobrobit ljudi i okoline.

Na osnovu izmjerenih parametara kvaliteta vazduha na predmetnoj lokaciji vidljivo je da se nalaze ispod maksimalnih graničnih vrijednosti, a u skladu sa Uredbom o vrijednostima kvaliteta vazduha ("Sl.glasnik RS", br.124/12). Ukoliko dođe do povećanja kapaciteta postrojenja, promjene sredstava rada ili izgradnje novih objekata u neposrednoj blizini, potrebno je izvršiti nova mjerenja parametara kvaliteta vazduha (SO₂, NO₂, CO, ULČ).

Uticaji na kvalitet voda

U toku rada predmetnog postrojenja, nastaju:

- Sanitarno-fekalne otpadne vode i
- Vode koje dopiju preko krovnih i betonskih površina do zemljišta (atmosferske vode).

Tehnološke otpadne vode ne nastaju u procesu proizvodnje.

Za Komplex, koji uključuje predmetno postrojenje, projektovana je i izgrađena vodonepropusna septička jama, za sanitarno-fekalne vode. Tretman sanitarno-fekalnih voda je u skladu Pravilnikom o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl.glasnik RS", br.68/01). Vodonepropusna septička jama, shodno količinama otpadnih tvari i prema potrebi čisti se svakih 4-5

Atmosferske vode će se sakupljati u kanale preko betoniranih površina i urađenim slivnicima će se slijevati u taložnik, a nakon toga u upojni bunar. Atmosferske vode koje se prikupljaju olucima sa krovnih površina idu direktno u prirodni recipijent.

Obzirom da predmetno postrojenje/pogon ne proizvodi tehnološke otpadne vode nije ni vršeno uzorkovanje i ispitivanje istih.

Emisije buke

Istraživanja iz domena životne sredine kod ovakve vrste djelatnosti, nedvosmisleno pokazuje da i buka predstavlja jedan od prostorno izraženih uticaja. Buka je opisana kao zvuk bez prihvatljivog muzičkog kvaliteta, ili kao nepoželjan zvuk. Buka nastaje nepravilnim vibratornim treperenjem čvrstih tijela, tečnih i gasovitih fluida, čije se oscilacije prenose do našeg uha.

Izvori emisije buke iz predmetnog postrojenja, mogu biti uređaji koji čine tehnološku cjelinu pogona. Buka koju stvaraju mašine, kao i ostala sredstva rada značajno mogu uticati samo na uslove radne sredine što se može odraziti negativno na zdravlje zaposlenih radnika u pogonu, a njen uticaj na životnu sredinu se ne očekuje u

nedozvoljenoj mjeri. Saobraćajna buka nastaje od transportnih vozila kojim se u krug objekata dovoze sirovine i vozila kojim se vrši odvoz gotovih proizvoda. Ona nema značajan uticaj na životnu sredinu, kako u užoj tako i u širem okruženju, što se rješava redovnim tehničkim pregledom vozila.

Prema predhodno navedenom, nivo buke izmjeren u krugu Postrojenja je upoređen sa graničnim vrijednostima propisanim Pravilniku o graničnim vrijednostima intenziteta buke (Sl.list Republike Srpske 02/23) i utvrđeno je da se intenzitet zvuka i šuma nalazi u dozvoljenim granicama. Takođe, u slučaju povećanja kapaciteta postrojenja u odnosu na projektovani kapacitet, promjena sredstava rad, izgradnje novih objekata u neposrednoj blizini koji bi bili izvor buke, potrebno je izvršiti nova mjerenja.

Uticaj na zemljište

U toku eksploatacije postrojenja na premetnoj lokaciji, mogući uticaji na zemljište se mogu javiti usled neadekvatnog zbrinjavanja komunalnog otpada, otpada od ambalaže iz procesa proizvodnje, otpadnih voda. Prilazni put do objekta i sve manipulativne površine treba betonirati, tako da će biti smanjen uticaj na zagađenje zemljišta, a na taj način i omogućeno čišćenje površine kruga objekta. Time je smanjena i količina prašine u vazduhu. Takođe, riješeno je i sakupljanje svih oborinskih voda i voda od pranja površine kruga i njihovo kanalisanje u taložnik. Iako tehnološke otpadne vode ne nastaju u procesu proizvodnje, neophodno je redovno održavanje vodonepropusne septičke jame.

Pored navedenog, asfaltiranjem manipulativnih površina obezbeđeno je sigurno odlaganje u kontejner, lakši transport sirovine i proizvoda i ostalih materijalno tehničkih sredstava, kao i smanjenje buke i prašine na lokaciji postrojenja.

Otpad na lokaciji rada

Otpadne materije – otpaci, su materije koje nastaju u procesu proizvodnje, uslužne ili druge djelatnosti, predmeti isključeni iz upotrebe, kao i otpadne materije koje nastaju u potrošnji, a mogu se neposredno ili uz odgovarajuću doradu i preradu upotrebljavati kao sirovine u proizvodnji ili kao poluproizvodi. Otpacima se smatraju i materije koje nemaju upotrebnu vrijednost i ne mogu se koristiti kao sekundarne sirovine. Sve vrste otpada koje nastaju u toku rada postrojenja, se moraju prikupljati i zbrinjavati na adekvatan način.

U silosu kao otpad se javlja prašina koja se ne koristi za prodaju već se sakuplja i izvozi na njive-oranice. Prilikom skladištenja, prečišćavanja i sušenja javlja se: zemlja, prašina i pljeva prilikom čišćenja. Otpad koji se javlja iz postrojenja, *Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo* prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada, ("Sl.glasnik RS", br. 79/18), a

prema porijeklu iz procesa rada, te za potrebe upravljanja otpadom proizvođač ili odgovorno lice treba da klasifikuju otpad, a prema opisu poslova koji se vrše u predmetnom objektu i u skladu sa pomenutim Pravilnikom, mogu se očekivati slijedeće vrste otpada:

Tabela 6. Vrste otpada prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada, ("Sl. glasnik RS", br. 79/18)

Šifra	Naziv otpada
02	OTPADI OD POLJOPRIVREDE, HORTIKULTURE, AKVAKULTURE, ŠUMARSTVA, LOVA I RIBOLOVA I PRIPREME I PRERADE HRANE
02 01	Otpadi iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova
02 01 03	Otpad od biljnog tkiva
15	OTPAD OD AMBALAŽE, APSORBENTI, KRPE ZA BRISANJE, MATERIJALI ZA FILTRIRANJE I ZAŠTITNA ODJEĆA, AKO NIJE DRUGAČIJE SPECIFIKOVANO
15 01	Ambalaža (uključujući posebno sakupljenu ambalažu u komunalnom otpadu)
15 01 01	Papirna i kartonska ambalaža
15 01 02	Plastična ambalaža
20	KOMUNALNI OTPAD (KUĆNI OTPAD I SL.KOMERCIJALNI I INDUSTRIJSKI OTPAD) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJANJE FRAKCIJA
20 03	Ostali komunalni otpad
20 03 01	Mješani komunalni otpad
20 03 04	Muljevi iz septičkih jama

Komunalni otpad se prikuplja putem jednog kontejnera koji je smješten u krugu Komplexa. Kontejner je smješten na betoniranoj podlozi, lako pristupačnoj za pranje i čišćenje, kao i za pristup vozila komunalnog preduzeća, koja u skladu sa dogovorom vrše odvoz.

Odvoz čvrstog otpada se vrši prema Ugovoru o prikupljanju, odvozu i deponovanju otpada koji je zaključen sa ovlašćenim preduzećem.

Sklopljen je Ugovor, sa ovlašćenim preduzećem, za čišćenje septičke jame, odvoz i deponovanje otpadnog mulja.

Mogući uticaj objekta na ljudske resurse i materijalna dobra

Obzirom na predhodno navedeno, ne postoje osnovani pokazatelji i relevantni podaci da bi predmetni objekat mogao uticati na ljudske resurse, a u pogledu naseljenosti lokacije, koncentracije i migracije stanovništva.

Namjena predmetnog postrojenja pripada grupi sadržaja, koji sa stanovništva proizvodnje, privrede i ekonomske politike naselja pozitivno utiče na razvoj istog,

odnosno pozitivno se odražava i na ljudske resurse kao i na materijalno dobro na lokaciji predmetnog objekta.

Na osnovu navedenog rad predmetnog postrojenja, a s primijenjenim mjerama, propisanim za aspekt zaštite životne sredine, zaštite od buke i zaštite vazduha doprinose i zaštiti stanovništva na predmetnoj lokaciji od strane uticaja pomenutog objekta.

Mogući uticaj objekta na kulturno-istorijsko nasleđe

Uticaj objekta, odnosno predmetnog projekta na prirodna dobra od posebnih vrijednosti i kulturna dobra u okolini, odnosno materijalna dobra uključujući i kulturno-istorijsko, kao i arheološko nasljeđe, zasniva se na činjenici da na predmetnoj lokaciji *Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo* tj. pogonu za skladištenje, mješanje stočne hrane a ni u njegovoj neposrednoj blizini nema zaštićenih kulturno-istorijskih spomenika, a takođe u neposrednoj blizini se ne nalazi ni arheološko nalazište.

Mogući uticaj objekta na međudjelovanje gore navedenih faktora

Kada se svi gore pomenuti faktori stave u međusobni odnos može se zaključiti da njihov pojedinačni uticaj neće značajno uticati na povećanje uticaja nekog drugog faktora, odnosno da neće doći do superponiranja faktora, osim što se izgradnjom predmetnog postrojenja, na lokaciji postrojenja, doprinijelo, boljem održivom privrednom razvoju u mjestu Blaževac, Pelagićevo i opštem ekonomskom prosperitetu istog.

G.3. Mogući uticaji u vanrednim situacijama

Normalni uslovi korištenja industrijsko-proizvodnih objekata kriju u sebi stalnu potencijalnu opasnost od izbijanja požara. Opasnost proizilazi od postojanja zapaljivih materija u objektu i izvora uzroka požara. Obaveza Investitora/vlasnika je da preduzme opsežne preventivne mjere zaštite od požara prema važećim standardima i obezbedi potrebna sredstva za početno gašenje (protivpožarni aparati, hidranti), odnosno brzu lokalizaciju požara, te obučavanje radnika za stručno i bezbjedno rukovanje uređajima i sredstvima za gašenje odnosno lokalizaciju požara. Cjelokupnu električnu instalaciju u fazi eksploatacije mora redovno – periodično pregledati ovlaštena institucija, čime će se potvrditi da je instalacija urađena u skladu sa važećim propisima, pa kao takva ne može ni predstavljati opasnost po okolinu. Obaveza Investitora je da obezbjedi periodične preglede sredstava rada opreme i instalacija, sistema za vodosnadbjevanje, obezbjedi preglede i mjerenja parametara koji utiču na uslove radne sredine, kao i

pregled sa aspekta primjenjivosti mjera zaštite životne sredine. Ovaj pregled mora obaviti verifikovana institucija. U objektu treba da se obavlja kontrola:

- Ispunjenost (prije i u toku rada) uslova u pogledu čistoće svih radnih prostorija, sanitarnih prostorija u objektu kao i transportnih sredstava.
- Pravilne primjene sredstava za dezinfekciju i deratizaciju.
- Temperaturne uslove u proizvodnim prostorijama.
- Način skladištenja sirovina i gotovog proizvoda.
- Čistoće kruga objekta.

D) OPIS PREDLOŽENIH MJERA, TEHNOLOGIJA I DRUGIH TEHNIKA ZA SPREČAVANJE UTICAJA, ILI UKOLIKO TO NIJE MOGUĆE SMANJENJE EMISIJE IZ POSTROJENJA

U cilju predviđenih mjera za sprečavanje, smanjenje ili uklanjanje štetnih uticaja na životnu sredinu, projektna rješenja zaštite životne sredine imaju za cilj umanjeње ili potpunu eliminaciju negativnih uticaja nastalih aktivnostima na lokaciji, tj postrojenju. S tim u vezi preduzimaju se mjere zaštite životne sredine:

- mjere u toku izgradnje objekta
- mjere u toku eksploatacije objekta

D.1. Mjere u toku izgradnje objekta

Ova tačka se ne razmatra s obzirom da je Postrojenje izgrađeno.

D.2. Mjere u toku eksploatacije objekta

Projektna rješenja zaštite životne sredine, a za vrijeme eksploatacije proizvodnog objekta usmjerena su na:

- zaštitu vazduha i zaštitu od buke
- zaštitu površinskih i podzemnih voda,
- zaštitu zemljišta i
- smanjenje produkcije otpada.

Mjere sprečavanja emisija u vazduh

Imajući u vidu proces proizvodnje u predmetnom preduzeću dolazi do pojave emisija čvrstih čestica u vazduh iz silosa i mješaone

- Emisije čvrstih čestica se javljaju pri manipulaciji sa žitom, odnosno pri punjenju i pražnjenju postrojenja.
- Prašina nastala u procesu proizvodnje se pomoću ventilacionog sistema-ciklona, izbacuje izvan pogona i zbrinjava.
- Predlaže se ugradnja filtera na ventilacionom sistemu, ukoliko dođe do povećane količine prašine.
- Prašina u ljetnim mjesecima na manipulativnim površinama uzrokovane kretanjem transportnih sredstava može da se riješi polijevanjem manipulativnih površina vodom i obaranjem prašine u mjestu nastanka.
- Prilazni put do objekata i sve manipulativne površine su betonirane tako da je smanjen uticaj na zagađenje vazduha, a na taj način i omogućeno čišćenje površine kruga objekta. Time je smanjena i količina prašine u vazduhu.
- U cilju smanjenja emisije štetnih izduvnih gasova, iz prevoznih sredstava, predlažemo korištenje niskosumpornih pogonskih goriva.

Kontrolu kvaliteta vazduha u krugu postrojenja, treba vršiti jednom u toku tri godine ili po nalogu nadležnog inspektora.

Mjere sprečavanja emisija u površinske i podzemne vode

- Snabdjevanje vodom proizvodnog pogona, za sanitarne i higijenske potrebe vrši se iz vlastitog bunara. ***Pogoni u svom radu ne proizvodi otpadne tehnološke vode.***
- Sanitarne-fekalne vode su razdvojene i one se putem hermetički zatvorenih cijevi odvoje u nepropusnu septičku jamu, u skladu sa Pravilnikom o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije ("Sl. glasnik RS", br.68/01).
- Vršiti redovno čišćenje septičke jame.
- Otpadne vode sa betoniranih manipulativnih površina i uređenih slivnika slijevati/prečišćavati u taložnik-u, a nakon toga u upojni bunar. Analiza kvaliteta prečišćenih otpadnih voda mora biti u skladu sa Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 44/01).
- Atmosferske vode koje se prikupljaju olucima sa krovnih površina idu direktno u prirodni recipijent.

- Asfaltirati ili uraditi sa čvrstom podlogom pristupnu površinu i otvoreni manipulativni prostor oko predmetnog postrojenja, tj. objekata na lokaciji.

Mjerenje kvaliteta vode na predmetnoj lokaciji, kad taložnik bude izgrađen vršiti jednom u toku tri godine ili po nalogu nadležnog inspektora.

Mjere za zaštitu zemljišta

- Proizvodni proces nema negativan uticaj na kvalitet zemljišta, ako se uzme u obzir pravilan tretman otpadnih voda i otpada.
- Komunalni otpad se prikuplja u kontejner zapremine 5 m³ i preuzima od strane ovlaštene komunalne službe sa kojom je sklopljen ugovor o odvozu komunalnog otpada.
- Otpad iz procesa proizvodnje, ambalažni otpad, se odlaže u kontejner zajedno sa komunalnim otpadom. U narednom periodu potrebno je vršiti odlaganje papirnog i plastičnog ambalažnog otpada u posebne posude i predavati ovaj otpad ovalštenoj firma u cilju reciklaže istog.
- Prilazni put do objekta i sve manipulativne površine su djelimično uređene tako da će biti smanjen uticaj na zagađenje zemljišta, a na taj način i omogućeno čišćenje površine kruga objekata. Time je smanjena i količina prašine u vazduhu. Takođe na taj način je riješeno sakupljanje svih oborinskih voda i voda od pranja manipulativnih površina do krajnjeg recipijenta.
- Pored navedenog uređenja manipulativnih površina obezbjeđeno je sigurno odlaganje kontejnera, lakši transport sirovine i proizvoda i ostalih materijalno tehničkih sredstava.
- Sve slobodne površine koje se ne koriste kao manipulativne ozeleniti na odgovarajući način.

Mjere prevencije za smanjenje intenziteta buke

- Radni procesi u proizvodnim pogonima predstavlja izvor buke.
- Radne mašine održavati na nivou koji isključuje pojavu nepotrebnih izvora buke (vibrirajući limovi, oštećenja uzglobljenja, ležajevi i dr.),
- Smanjenje uticaja buke na vanjsku sredinu obezbjeđen je propisnom udaljenosti objekata od poslovnog objekta drugog tipa namjene ili porodične kuće. Takođe, ova situacija će biti praćena redovnim periodičnim mjerenjima uslova buke u životnoj sredini.
- Izvršenim mjerenjem utvrđeno je da se emisija buke nalazi u zakonskim okvirima, u skladu sa Pravilnikom

- Vršiti periodično mjerenje emisije buke u životnu sredinu, te izmjerene vrijednosti uporediti sa dozvoljenim graničnim vrijednostima. U slučaju odstupanja predvidjeti dodatne mjere zaštite.
- Ukoliko se budućim mjerenjima, utvrdi povećana emisija buke, potrebno je obezbjediti korištenje zaštitnih sredstava-antifona i izvršiti zvučnu izolaciju izvora buke.

Mjerenje emisije buke u životnu sredinu vršiti jednom u toku tri godine ili po nalogu nadležnog inspektora.

Mjere za sprečavanje i smanjenje čvrstog otpada

U skladu sa Pravilnikom o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada, ("Sl.glasnik RS", br.79/18) na predmetnoj lokaciji selektivno se razdvajaju sledeće vrste otpada:

- Otpad prikupljati i klasifikovati prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl.glasnik RS", br.79/18), prema porjeklu iz procesa rada, i zbrinjavati ga sa ovlaštenim institucijama, u skladu sa Planom upravljanja otpadom.
- Papirnu i plastičnu ambalažu je potrebno prikupljati i razdvajati odvojeno na za to predviđeno mjesto,
- Komunalni otpad odlagati u kontejner zatvorenog tipa i redovno prazniti u saradnji sa lokalnom komunalnom službom,
- Mulj iz septičke jame treba u saradnju sa nadležnim preduzećem odlagati na deponiju. Za čišćenje septičke jame i odlaganje mulja iz iste potrebno je sklopiti ugovor sa nadležnim preduzećem,
- Investitor je u obavezi sklopiti Ugovore o zbrinjavanju svih vrsta otpada na predmetnoj lokaciji,
- Spriječiti nekontrolisano rasipanje otpada.

Neophodan svakodnevni nadzor i zbrinjavanje otpada na lokaciji rada.

Mjere prevencije nesretnih događaja

- U toku eksploatacije objekata neophodno je vršiti redovnu kontrolu ispravnosti i sigurnosti elektro i gromobranskih instalacija, sistema za vodosnadbjevanje i sl., od strane za to ovlaštene organizacije, što ima za cilj sprečavanje pojave

- nesretnih slučajeva (strujni udari, atmosferska električna pražnjenja, poplave itd.).
- Radi zaštite života i zdravlja radnika rukovanje i održavanje mašina treba sprovoditi prema uputstvima proizvođača, a neophodno je redovna kontrola ispravnost i bezbjednosti mašina za rad,
 - Adekvatno održavanje opreme u proizvodnim pogonima je neophodno jer samo ispravni uređaji i mašine obezbjeđuju optimalan rad postrojenja, zaštitu života i zdravlja radnika kao i zaštitu životne sredine,
 - Redovan pregled opreme obavlja se na početku, u toku i na kraju radne smjene. Ako se pri redovnim pregledima uoči bilo kakva nepravilnost u radu uređaja i instalacije, mora se prekinuti rad u pogonu,
 - Preventivnim održavanjem nastoji se poboljšati ispravnost mašina te smanjiti tekuće održavanje kako bi se obezbjedila što bolja iskorištenost mašina. Ovo održavanje se sprovodi u skladu sa godišnjim i mjesečnim planovima u koje je uključeno i podmazivanje mašina. Održavanje sredstava rada (mašina, aparata i uređaja) mogu da vrše samo za to određene i stručno osposobljene osobe,
 - Sve mašine, aparati i uređaji na električni pogon moraju biti propisno zaštićeni i uzemljeni. Oprema mora biti redovno baždarena, servisirana i kontrolisana, o čemu se vodi odgovarajuća evidencija. Rotirajući dijelovi mašina i dijelovi koji se pokreću za vrijeme rada moraju biti zaštićeni odgovarajućim napravama,
 - Za vrijeme dok su mašine, aparati i uređaji u pogonu, na njima se ne mogu vršiti bilo kakve popravke i čišćenje. Pri pričvršćivanju i skidanju alata sa radne osovine mašine zabranjena je upotreba nastavljenih ključeva ili stezanje i odvijanje vijaka i navrtki udarcima. Na svim mašinama zabranjena je upotreba oštećenog, napuklog i zardalog alata,
 - Tehničku opremu je potrebno adekvatno održavati, čistiti i podmazivati. Investitor je dužan organizovati ispitivanje ispravnosti sredstava rada, ispravnosti i funkcionalnosti elektro i gromobranskih instalacija, i angažovati ovlaštenu instituciju za obavljanje tih poslova. Navedena ispitivanja potrebno je izvoditi svake treće godine,
 - U cilju prevencije pojave neželjenih događaja Investitor je dužan da angažuje ovlaštenu organizaciju da izradi Elaborat zaštite od požara, u okviru koga bi bila procjenjena opasnost od izbijanja požara u predmetnom postrojenju, propisane mjere prevencije, kao i oprema za početno gašenje požara. Takođe potrebno je izraditi i Elaborat zaštite na radu,
 - Takođe potrebno je organizovati redovnu (jednom u tri godine) obuku radnika, iz oblasti PPZ, od strane autorizovane organizacije. Radnici (kada stupe u radni odnos ili kada promjene radno mjesto) trebaju se obučiti za bezbjedno rukovanje mašinama. Obuku treba da sprovede organizacija registrovana za obavljanje edukacije radnika.

D) OPIS OSTALIH MJERA RADI USKLAĐIVANJA SA OSNOVNIM OBAVEZAMA ODGOVORNOG LICA, POSEBNO MJERA NAKON ZATVARANJA POSTROJENJA

Opšta zakonska obaveza Investitora je da obezbjedi preduzimanje svih odgovarajućih preventivnih mjera u cilju sprečavanja zagađenja: izbjegavanje produkcije otpada, efikasno korištenje prirodnih resursa, preduzimanje neophodnih mjera za sprečavanje nesreća, akcidenata i ograničavanje njihovih posljedica, preduzimanje neophodnih mjera nakon prestanka rada postrojenja da bi se izbjegao rizik od zagađenja i da bi se lokacija, na kojoj se postrojenje nalazi, vratila u zadovoljavajuće stanje.

U slučaju prestanka rada pogona, odnosno zatvaranja postrojenja i nastanka potrebe za potpunim uklanjanjem objekata, obaveza Investitora je da dovede zemljište u prvobitno stanje. Teren lokacije treba rekultivisati (zaravniti sve iskope zemljišta, nanijeti sloj humusa i ozeleniti predmetnu površinu).

Mjere za smanjenje emisija iz predmetnog objekta

- U doba sušnog dijela godine polijevati manipulativne površine vodom kako ne bi dolazilo do emisije prašine u vazduh,
- Cjelokupnu električnu instalaciju u fazi instalacije i eksploatacije mora redovno-periodično pregledati ovlaštena institucija, čime će se potvrditi da je instalacija izvedena u skladu sa važećim propisima, pa kao takva ne može ni predstavljati opasnost po životnu sredinu,
- Sva predviđena mašinska oprema i instalacije mora da odgovara važećim JUS - standardima i normama kvaliteta,
- U zonama opasnosti ne smiju se nalaziti materije i uređaji koji mogu prouzrokovati požar, ili omogućiti njegovo širenje,
- U zonama opasnosti se na vidnim mjestima moraju postaviti i natpisi kojima se upozorava na sve navedene zabrane,
- Oprema za zaštitu od požara mora se svakodnevno vizualno kontrolisati, a najmanje jednom u 6 (šest) meseci i ispitati tj. atestirati.
- Voditi evidenciju o produkovanom otpadu,
- Vršiti redovnu tehničku kontrolu sredstava rada.

Mjere u slučaju akcidentnih situacija

Potencijalne akcidentne situacije na predmetnoj lokaciji, *Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo* mogu biti:

- Izbijanje i širenje požara u slučaju upotrebe neadekvatne opreme, nepažnje ili nestručnosti pri rukovanju sa uređajima,
- To su prvenstveno mjere organizacione i higijensko-tehničke prirode, a odnose se na održavanje i kontrolu opreme i instalacija, pravilno skladištenje i tretman otpada, održavanje čistoće i reda u objektu, stalnu kontrolu rada i obučenosti zaposlenog osoblja i dr.

Mjere koje su predviđene zakonima i drugim propisima, normativima i standardima i rokovima za njihovo sprovođenje

Svaki objekat, prema vrsti djelatnosti, da bi mogao da obavlja djelatnost, mora da ispunjava slijedeće uslove:

- Da je izgrađen u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i građenju ("Sl.glasnik RS", br.55/10) kao poslovni prostor za obavljanje predmetne djelatnosti, a što utvrđuje nadležni organ rješenjem o odobrenju za upotrebu predmetnog objekta, kojim se dozvoljava njegovo korišćenje (upotrebna dozvola);
- Da su u potpunosti realizovana sva tehničko-tehnološka rješenja, koja su data u projektno-tehničkoj dokumentaciji i da ispunjava sve propisane uslove zaštite na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu ("Sl.glasnik RS", br.01/08) i Zakon o zaštiti od požara ("Sl.glasnik RS", br.94/19). Da ispunjava propisane uslove u pogledu zaštite životne sredine, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS", br.50/02,34/08), Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS",br.71/12), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životne sredine ("Sl.glasnik RS", br.79/15, 70/20), Zakonom o zaštiti vazduha i Zakon o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br. 106/15,16/18,70/20) i Zakonom o vodama ("Sl.glasnik RS", br.50/06,92/09), te odgovarajućim podzakonskim aktima.

Mjere nakon prestanka rada postrojenja

U slučaju prestanka korištenja objekata, zavisno o budućoj namjeni prostora, idejnim rješenjem predvidjeti izradu elaborata zaštite životne sredine prije novog zahvata. U slučaju prestanka rada objekata mora se izvršiti demontaža sve opreme, njena dekontaminacija i odvoz na za to određeno mjesto. Regeneracija lokacije se vrši ukoliko je to potrebno tj. ukoliko je zemljište kontaminirano. Dekontaminaciju ili

odvoženje zemljišta vršiti u saradnji sa za to specijalizovanim i ovlašćenim preduzećem. Sve navedene radnje je potrebno izvršiti prema projektu regeneracije i uređenja lokacije za druge namjene. Tehnologiju izvođenja radova uskladiti sa potrebama zaštite životne sredine.

E) OPIS MJERA PLANIRANIH ZA MONITORING EMISIJA U ŽIVOTNU SREDINU

S obzirom na proizvodni proces, odnosno, registrovanu djelatnost proizvodnje gotove hrane za domaće životinje, neophodno je vršiti monitoring emisije prašine. Za sprovođenje mjerenja potrebno je angažovati za to ovlaštene institucije, koje će sprovesti mjerenja u skladu sa važećim propisima. U pogonu mješaone i silosa ne nastaju tehnološke otpadne vode. Manipulativni prostor oko objekata je djelimično uređen, nakon izgradnje taložnika, raditi monitoring otpadnih voda. Monitoring otpadnih voda je programirani proces uzimanja uzoraka, analiziranja, zapisivanja i prenošenja podataka o karakteristikama voda sa ciljem ocjene saglasnosti sa dozvoljenim vrijednostima za kvalitet efluenta. Program i plan se izrađuje u skladu sa odredbama Pravilnika o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površinske vode. U uzorcima se testiraju parametri: temperaturu, pH, talog nakon 0,5 h taloženja, ukupne suspendovane materije, BPK₅, HPK-dihromatin, amonijačni azot, nitritivni azot, nitratni azot, ukupni azot i ukupni fosfor i parametri specifični za uzorkovanu vrstu vode. Rezultati mjerenja se dostavljaju nadležnom organu. Ukoliko mjerenja pokažu da kvalitet ispuštane vode ne odgovara zakonskim normama neophodno je zaustaviti ispuštanje vode i ugraditi dodatni sistem za prečišćavanje. Preduzeće je dužno da uređaje za prečišćavanje vode održava u ispravnom stanju i obezbjedi njihovo funkcionisanje, kao i vođenje dnevnika rada uređaja za prečišćavanje voda.

S obzirom na moguće negativne uticaj tokom eksploatacije proizvodnog pogona, predviđa se Plan monitoringa stanja životne sredine. Osnovna namjena plana monitoringa stanja životne sredine jeste sagledavanje efekata preventivnih zaštitnih mjera i uvođenje neophodnih poboljšanja i ispravki. On olakšava i omogućava adekvatno sprovođenje predloženih mjera prevencije i zaštite.

U svakom planu monitoringa moraju biti definisani sledeći stavovi:

- Predmet monitoringa
- Parametar koji se osmatra
- Mjesto vršenja monitoringa
- Način vršenja monitoringa odabranog faktora/vrsta opreme za monitoring
- Vrijeme vršenja monitorina, stalan ili povremen monitoring
- Razlog zbog čega se vrši monitoring određenog parametra.

Tabela 7. Prijedlog monitoring plana koji treba vršiti u toku eksploatacije

Predmet monitoringa	Parametar koji se analizira	Vrijeme i način vršenja monitoringa	Mjerno mjesto	Razlog vršenja monitoringa za određeni parametar
Kvalitet vazduha	Koncentracije štetnih polutanta u vazduhu, ukupni nivo buke i emisija prašine	Jednom u tri godine ili prema nalogu nadležnog inspektora	Na lokaciji prema mapi lokacije, jedno mjerno mjesto, (između mješaone i silosa)	Da se utvrdi stvarni uticaj u toku eksploatacije na životnu sredinu
Kvalitet vode	Pokazatelji kvaliteta vode propisani Pravilnikom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u površ. vode	Jednom u tri godine ili prema nalogu nadležnog inspektora	Sa preliva taložnika (kad bude izgrađen)	Uticaj efluenta na kvalitet površinskih voda
Kvalitet zemljišta	Fizičko hemijski parametri (teški metali, mineralna ulja)	Jedan uzorak za određivanje kontaminiranosti u slučaju akcid. situacija	U okviru parcele - na mjestu akcidenta	Utvrđivanje stepena i vrste eventualne kontaminiranosti zemljišta u slučaju akcidenta

Efikasno planiranje i sprovođenje mjera zaštite neophodno je sprovesti primjenom odgovarajućih rješenja i mjera, kojima će se štetni uticaji svesti u zakonski propisane norme i na taj način sačuvati i popraviti ekološki kapacitet životne sredine u fazi eksploatacije predmetnog postrojenja. Predložena mjerenja trebaju da vrše za te poslove ovlaštene institucije, a o dinamici i rezultatima mjerenja treba voditi urednu evidenciju. (Odgovorno lice investitora)

Ž) OPIS ALTERNATIVNIH RJEŠENJA U ODNOSU NA PREDLOŽENU LOKACIJU I TEHNOLOGIJU

Obzirom na položaj lokacije te uticaj odvijanja tehnološkog procesa, odnosno nemogućnosti prekograničnog uticaja na okolinu i globalnog uticaja na životnu sredinu, ocjenjeno je opravdanim izuzimanje ovog poglavlja iz sadržaja Dokaza. U vezi pretpostavljenih mogućih uticaja na životnu sredinu može se utvrditi da su isti svedeni na minimum već samim položajem lokacije predmetnog objekta.

Obzirom da slična postrojenja funkcionišu već duži niz godina, a svođenjem uticaja na životnu sredinu na prihvatljivu mjeru, rad predmetnog objekta može da ima razvojnu perspektivu na datom području. Iskustvo je pokazalo da kod sličnih proizvodnih objekata, nisu evidentirana ekstremna zagađenja životne sredine i još uvijek nema kvalitetnih alternativnih rešenja.

Alternativa predloženom načinu skupljanja i odlaganja (reciklaže) na lokalnim komunalnim deponijama ne postoji.

Z) PLAN UPRAVLJANJA OTPADOM

Neadekvatno tretiran otpad u segmentu sakupljanja i transporta otpada utiče na kvalitet života u naseljima, kvalitet vazduha i zemljišta uzrokovanih stvaranjem prašine, zvuka, mirisa, patogenih mikroorganizama, otpada koji raznosi vjetar. Klasifikacija otpada se vrši na osnovu vrste otpada koja se može javiti iz procesa rada djelatnosti koju obavlja predmetno postrojenje, a koju je potrebno na odgovarajući način zbrinjavati. Vrsta i klasifikacija otpada na predmetnoj lokaciji je određena na osnovu podataka dobijenih od strane Investitora i obilaskom iste.

Kao što je predhodno navedeno, iz predmetnog postrojenja, prema tehnološkom procesu, javljaju se sledeće vrste otpada: otpad koji nastaje za vrijeme eksploatacije istog.

U fazi eksploatacije objekta, mogući uticaji od strane čvrstog otpada ogledaju se u neorganizovanom odlaganju čvrstog otpada van zatvorenih kontejnera obezbeđenih za potrebe gradilišta. Ovakav otpad predstavlja opasnost za životnu sredinu (vazduh, voda i zemlja).

Spaljivanje otpada bi dovelo do povećane aeroemisije i neželjenih efekata i mirisa. Stoga je neopodno pravilno odlaganje čvrstog otpada u zatvorene kontejnere do preuzimanja od nadležne komunalne službe.

Prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada ("Sl. glasnik RS", br.79/18), za potrebe upravljanja otpadom odgovorno lice potrebno je da klasifikuje otpad prema pomenutom Pravilniku.

Tokom eksploatacije, otpadne materije-otpaci, su materije koje nastaju u procesu proizvodnje, uslužne ili druge djelatnosti, predmeti isključeni iz upotrebe, kao i otpadne materije koje nastaju u potrošnji, a mogu se neposredno ili uz odgovarajuću doradu i preradu upotrebljavati kao sirovine u proizvodnji ili kao poluproizvodi. Otpacima se smatraju i materije koje nemaju upotrebnu vrijednost i ne mogu se koristiti kao sekundarne sirovine. Sve vrste otpada koje nastaju u toku rada postrojenja, se moraju prikupljati i zbrinjavati na adekvatan način.

U silosu kao otpad se javlja prašina koja se ne koristi za prodaju već se sakuplja i izvozi na njive-oranice. Prilikom skladištenja i procesa mješanja u mješaoni, javlja se sledeći otpad: zemlja, prašina i pljeva prilikom čišćenja. Otpad koji se javlja iz postrojenja *Investitora "BRANKA" d.o.o. Blaževac, Pelagićevo*, prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada, ("Sl. glasnik RS", br. 79/18), a prema porijeklu iz procesa rada, te za potrebe upravljanja otpadom proizvođač ili odgovorno lice treba da klasifikuju otpad, a prema opisu poslova koji se vrše u predmetnom objektu i u skladu sa pomenutim Pravilnikom, mogu se očekivati slijedeće vrste otpada:

Tabela 8. Vrste otpada prema Pravilniku o izmjenama Pravilnika o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada, ("Sl. glasnik RS", br. 79/18)

Šifra	Naziv otpada
02	OTPADI OD POLJOPRIVREDE, HORTIKULTURE, AKVAKULTURE, ŠUMARSTVA, LOVA I RIBOLOVA I PRIPREME I PRERADE HRANE
02 01	Otpadi iz poljoprivrede, hortikulture, akvakulture, šumarstva, lova i ribolova
02 01 03	Otpad od biljnog tkiva
15	OTPAD OD AMBALAŽE, APSORBENTI, KRPE ZA BRISANJE, MATERIJALI ZA FILTRIRANJE I ZAŠTITNA ODJEĆA, AKO NIJE DRUGAČIJE SPECIFIKOVANO
15 01	Ambalaža (uključujući posebno sakupljenu ambalažu u komunalnom otpadu)
15 01 01	Papirna i kartonska ambalaža
15 01 02	Plastična ambalaža
20	KOMUNALNI OTPAD (KUĆNI OTPAD I SL.KOMERCIJALNI I INDUSTRIJSKI OTPAD) UKLJUČUJUĆI ODVOJENO SAKUPLJANJE FRAKCIJA
20 03	Ostali komunalni otpad
20 03 01	Mješani komunalni otpad
20 03 04	Muljevi iz septičkih jama

Komunalni otpad se prikuplja putem jednog kontejnera koji je smješten u krugu Komplexa. Kontejner je smješten na betoniranoj podlozi, lako pristupačnoj za pranje i čišćenje, kao i za pristup vozila komunalnog preduzeća, koja u skladu sa Ugovorom vrše odvoz.

Odvoz čvrstog otpada se vrši prema Ugovoru o prikupljanju, odvozu i deponovanju otpada koji je zaključen sa ovlašćenim preduzećem. Sklopljen je i Ugovor sa ovlašćenim preduzećem za čišćenje septičke jame, odvoz i deponovanje otpadnog mulja.

Z.1). Mjere koje se preduzimaju u cilju smanjenja proizvodnje otpada

U cilju sprečavanja nastajanja otpada, kao i pravilnog tretmana nastalog otpada, potrebno je preduzeti sve radnje i postupke koji su regulisani Zakonom o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13), kao i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS",br. 106/15,16/18,70/20).

Prilikom obavljanja djelatnosti preduzeti mjere u cilju:

- smanjenje uticaja na životnu sredinu i zdravlje ljudi,
- smanjenje opterećenja i korištenja ekoloških resursa,
- smanjenje ugrožavanja ljudskog zdravlja ili zagađivanja životne sredine,
- ponovnog korištenja i reciklaže otpada i sigurnog odlaganja otpada.

Produkovani otpad se koristi ukoliko je ekološki koristan, tehnički i ekonomski opravdan. Otpad se odlaže samo ako nije moguće njegovo korištenje kao materijala i/ili energije u postojećim tehničkim i ekonomskim uslovima, i ako su troškovi ponovnog korištenja nerazumno visoki u poređenju sa troškovima odlaganja.

Opšte mjere koje se preduzimaju radi sprečavanja nastanka otpada:

- poboljšanje procesa u postrojenjima i uvođenje novih tehnologija koje omogućavaju iskorištenje nastalog otpada,
- otvaranje mogućnosti da se nastali otpad koristi kao energent,
- lociranje mjesta na kojima se nepropisno odlaže otpad i njegov dalji tretman u cilju dalje upotrebe ili odlaganja na uređene i odobrene deponije,
- razvijanje kolektivne svijesti da se posvećuje veća pažnja selektivnom razvrstavanju otpada i očuvanju životne sredine.

Pored navedenih mjera i poštovanja važećih Zakona i propisa, potrebno je preduzeti i konkretne mjere koje se odnose na svako pojedinačno preduzeće ili ustanovu koja se bavi problemom zbrinjavanja otpada i to:

- voditi računa da se na lokaciji koju pokriva nadležna komunalna organizacija ne pojavljuju divlje deponije,
- u procesu prikupljanja otpada vršiti podjelu otpada po vrstama, postavljanjem kontejnera za različite vrste otpada, kako bi se umanjila količina nekorisnog otpada, odnosno stvorili olakšani uslovi za dalju preradu u cilju njegovog iskorištenja,
- otpad u saradnji sa ovlaštenom kućom odvoziti i deponovati isključivo na određenu lokaciju,

- raspoloživa tehnička sredstva održavati i spriječiti moguća zagađenja koja mogu nastati uslijed neispravnosti u toku izgradnje i eksploatacije,
- vanjske površine održavati urednim.
- Odvoz otpadnog materijala vršiti u skladu sa ugovorom sa lokalnim komunalnim preduzećem. Proizvođač otpada obavezan je da vodi svakodnevnu evidenciju o vrsti i količini produkovanog otpada po vrstama, za čije zbrinjavanje je odgovoran.

Z.2). Odgovorno lice (koordinator za otpad)

Na osnovu člana 31. Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS", br.111/13) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o upravljanju otpadom ("Sl.glasnik RS",br. 106/15,16/18,70/20), za predmetni objekat je obaveza imenovati lice odgovorno za upravljanje otpadom iz stava 1. tačka ž. ovog člana. Lice odgovorno za upravljanje otpadom iz stava 1. tačka ž. ovog člana dužno je da:

- Organizuje sprovođenje i ažuriranje plana upravljanja otpadom iz člana 22. ovog Zakona.
- Predlaže mjere prevencije, smanjenja, ponovnog iskorišćenja i reciklaže otpada i
- Prati sprovođenje Zakona i drugih propisa o upravljanju otpadom i izvještava organe upravljanja.

Lice odgovorno za upravljanje otpadom je Branimir Miličić.

PRILOG:

Prilog 1. Kopija katastarskog plana

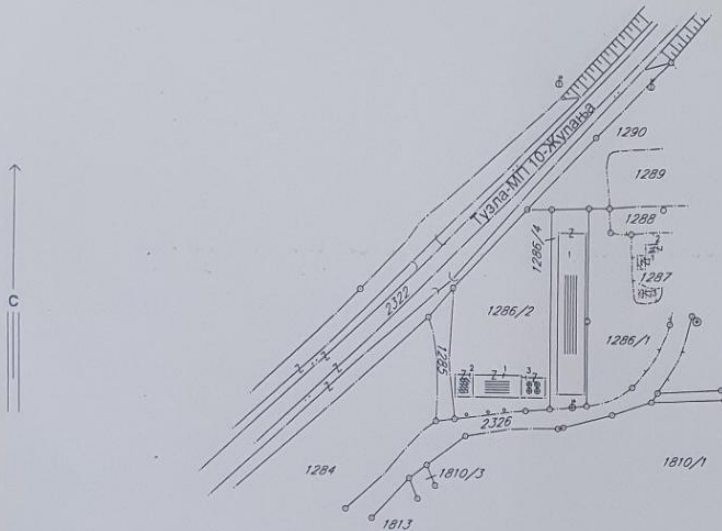
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

Катастарска општина: Блажева
Број плана: 9

Подручна јединица: ПЕЛАГИЋЕВО

КОПИЈА КАТАСТАРСКОГ ПЛАНА

Размјера 1: 2500

Катастарски подаци:

Број посједовног листа	Број парцеле		Култура и класа	Површина	Посједник
	Нови премјер	Стари премјер			
542	1286/2	----	складиште	222	Миличић Гаје Јово
	"	----	кућа и зграда	81	Поребрице 167, Пелагићево
	"	----	привр. зграда	100	
	"	----	њива б	3148	
	1286/4	----	складиште	906	
	"	----	њива б	594	

Број протокола: 21.56-952-1-3-184/13

Мјесто и датум: Пелагићево, 24.05.2013.

Израдио:

В. Работан

Овјерава:

Stjepan Kucan

NETEHNIČKI REZIME

Dokaz uz zahtjev za izdavanje ekološke dozvole za predmetno postrojenje, nosioca projekta „BRANKA“ d.o.o. Blaževac, Pelagićevo, izradio je „RADIS“ d.o.o. Istočno Sarajevo, za potrebe dobijanja ekološke dozvole.

Predmetno postrojenje, nosioca projekta „BRANKA“ d.o.o. Blaževac, Pelagićevo, nalazi se na parceli označenoj k.č.broj 2186/2 K.O. Blaževac, Pelagićevo.

Predmetni objekat, nosioca projekta „BRANKA“ d.o.o. Blaževac, Pelagićevo, svojim proizvodnim programom i kapacitetom ne utiče na klimatske karakteristike područja.

Uticaj predmetnog objekta na životnu sredinu ogleda se u :

- emisije u vazduh
- očekivane emisije su emisije prašine
- emisije u vodu
- sanitarno-fekalne otpadne vode, otpadne vode sa manipulativnih površina,
- otpad
- ambalaža

Na osnovu mjerenja koncentracije prašine na lokaciji proizvodnog pogona, može se konstatovati da su izmjerene koncentracije ispod maksimalno dozvoljenih koje su određene prema Uredbi o vrijednostima kvaliteta vazduha („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 124/12).

U procesu proizvodnje predmetnog pogona se ne koristi voda, što isključuje prisustvo tehnoloških otpadnih voda. Manipulativne površine su djelimično betonirane pa se otpadna voda sa ovih površina sakupljaju kanalima i preko taložnika ispuštaju u prirodni recipijent.

Sanitarno fekalne otpadne vode iz predmetnog objekta odvede se u nepropisnu septičku jamu koja je izgrađena u skladu sa Pravilnikom o tretmanu i odvodnji otpadnih voda za područja gradova i naselja gdje nema javne kanalizacije („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 68/01).

Nivo buke u krugu proizvodnog pogona nalazi se u okviru dozvoljenih vrijednosti.

Ambalažni otpad se odlaže zajedno sa komunalnim otpadom u kontejnere. U narednom periodu potrebno je izvršiti nabavku posuda za odvojeno sakupljanje papirne i plastične ambalaže u cilju reciklaže iste. Potrebno je sklopiti Ugovor sa nadležnom firmom koja će vršiti reciklažu navedene ambalaže.

Komunalni otpad se sakuplja u poseban kontejner i predaje komunalnom preduzeću.

Monitoring kvaliteta vazduha, vode i nivoa buke u predmetnom pogonu treba sprovoditi u skladu sa utvrđenim monitoring planom. Mjerenje parametara vazduha, jednom u tri godine kao i mjerenje nivoa buke.

Preduzeće „BRANKA“ d.o.o.Blaževac, Pelagićevo, svojim radom ne ugrožava životnu sredinu u značajnijoj mjeri, ali je potrebno da sprovodi mjere koje su naložene i koje su propisane Zakonom

Na osnovu pregleda lokaliteta, dokumentacije i uvida u situaciju na terenu konstatujemo da će se uticaj na životnu sredinu, nastao eksploatacijom predmetne djelatnosti moći potpuno svesti u Zakonom dozvoljene okvire, ukoliko se u narednom periodu sprovedu gore predložene mjere u tački đ. ovih *Dokaza*.

Ovi *Dokazi* za izdavanje ekološke dozvole se odnose na predstavljeni (opisani) proces rada i kapacitet predmetnog objekta, a u slučaju izmjene radnog procesa ili kapaciteta, potrebno je izraditi novu dokumentaciju od strane ove ili druge ovlaštene institucije.

Preduzimanjem ovog zahvata, Naručilac se opredijelio za obavljanje djelatnosti u skladu sa pozitivnim zakonima iz domena zaštite životne sredine i zaključcima koji će se utvrditi rješenjem nadležnog organa za izdavanje ekološke dozvole.

Na osnovu svih analiza relevantnih uticaja moguće je donijeti generalni zaključak da su uticaji predmetnog objekta, na životnu sredinu takvi da se, specificiranim mjerama mogu dovesti u prihvatljive granice, pa se eksploatacija predmetnog postrojenja može prihvatiti sa stanovišta mogućih uticaja na životnu sredinu.